

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aika 13.04.2021, klo 16:30 - 18:39

Paikka Sähköinen kokous

Käsitellyt asiat

- § 95 **Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen**
- § 96 **Pöytäkirjan tarkastus**
- § 97 **Sivistyslautakunnan kokouksen 30.3.2021 pöytäkirjan tarkastaminen**
- § 98 **Lukiokoulutuksen jatkuvan haun oppilaaksiotto**
- § 99 **Sivistyslautakunnan lausunto valtuustoaloitteeseen, Maksuton aamupalatarjoilu peruskouluihin**
- § 100 **Sivistyslautakunnan lausunto valtuustoaloitteeseen, Mielen terveyden ensiapukoulutus oppilaille ja opettajille**
- § 101 **Sivistyslautakunnan lausunto valtuustoaloitteeseen, Etelä-Karjalan malli käyttöön lainvastaisiin tekoihin puuttumiseksi kouluissa**
- § 102 **Sivistyslautakunnan lausunto, Kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoimen joukkoliikenteen reitit, aikataulut ja kustannusarviot keväällä 2021**
- § 103 **Sivistystoimiala, kuntalaisaloitteiden raportointi 2019-2020**
- § 104 **Sivistystoimialan erilliskuljetussopimusten optiovuoden käyttöönotto**
- § 105 **Perusopetuksen lehtori (kemia ja fysiikka), I sijoituspaikka Länsi-Porin koulu**
- § 106 **Perusopetuksen päätoiminen tuntiopettaja (biologia ja maantieto), I sijoituspaikka Länsi-Porin koulu**
- § 107 **Perusopetuksen tuntiopettaja (terveystieto), I sijoituspaikka Länsi-Porin koulu**
- § 108 **Päiväkodin johtaja (43525026), I sijoituspaikka Päiväkoti Söörmarkku**
- § 109 **Päiväkodin johtaja (43525016), I sijoituspaikka Päiväkoti Lounatuuli**
- § 110 **Tiedoksi merkittävät asiat**
- § 111 **Tiedoksi merkittävät viranhaltijapäätökset**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Pirjo Mäki, puheenjohtaja
Jaakko Jäntti, 1. varapuheenjohtaja
Henna Kyhä, saapui 16:33
Ismo Läntinen
Juha Joutsenlahti
Juha Södergård
Laura Pullinen
Marianne Ostamo
Marja Sjöholm
Martti Lundén
Mikael Ropo
Sinikka Alenius

Muut saapuvilla olleet

Johanna Jokelainen, yksikön päällikkö, yhteiset palvelut -yksikkö, sihteeri
Satu Hatanpää, poistui 16:51
Anni Halminen
Helvi Walli, saapui 16:53
Jyri Träskelin, yksikön päällikkö, kulttuuriyksikkö
Taneli Tiirikainen, yksikön päällikkö, opetusyksikkö
Ritva Välimäki, yksikön päällikkö, varhaiskasvatusyksikkö
Petteri Lahti, yksikön päällikkö, liikunta- ja nuorisoyksikkö
Martti Kujanpää, controller, talousyksikkö
Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala, esittelijä
Siitari Johanna, rehtori, saapui 16:39, poistui 17:08
Salokangas Kimmo, rehtori, saapui 16:39, poistui 17:08
Tuomisto Petri, rehtori, saapui 16:40, poistui 17:08

Poissa

Aila Korkeaoja
Diana Bergroth-Lampinen, kaupunginhallituksen puheenjohtaja
Aino-Maija Luukkonen, kaupunginjohtaja

Allekirjoitukset

Pirjo Mäki
Puheenjohtaja

Johanna Jokelainen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

15.04.2021

15.04.2021

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Sinikka Alenius

Ismo Läntinen

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on julkisilta osin nähtävänä Porin kaupungin verkkosivuilla
15.04.2021

Johanna Jokelainen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 95

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kokouskäsitely

Merkitään, että Henna Kyhä saapui kokoukseen kello 16.33.

Päätös

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 96

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Sinikka Alenius ja Ismo Läntinen.

Pöytäkirja tarkastetaan 15.4.2021.

Päätös

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Sinikka Alenius ja Ismo Läntinen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 97

Sivistyslautakunnan kokouksen 30.3.2021 pöytäkirjan tarkastaminen

PRIDno-2021-1602

Valmistelija / lisätiedot:

Johanna Jokelainen

johanna.jokelainen@pori.fi

yksikön päällikkö, yhteiset palvelut -yksikkö

Liitteet

1 Pöytäkirja, Sivistyslautakunta 30.03.2021

Kuntalain 107 §:n mukaan toimielimen kokouksesta pidetään pöytäkirjaa. Porin kaupungin hallintosäännön 148 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Pöytäkirjan tarkastamiseen liittyy oikeusvaikutuksia. Päätöksen katsotaan syntyneen vasta sitä koskevan pöytäkirjan tarkastamisella. Jos pöytäkirjantarkastajat eivät hyväksy pöytäkirjaa, tai muusta syystä tarkasta pöytäkirjaa, tarkistetaan se toimielimen seuraavassa kokouksessa.

Sivistyslautakunnan kokous on pidetty 30.3.2021. Sivistyslautakunnan kokouksessa on valittu kaksi pöytäkirjan tarkastajaa. Toinen tarkastajista on poistunut kokouksesta ennen kuin kokous on päättynyt, eikä hänen tilalleen ole valittu uutta tarkastajaa. Pöytäkirjantarkastaja ei voi tarkastaa pöytäkirjan oikeellisuutta, jollei hän ole osallistunut sivistyslautakunnan kokoukseen koko kokouksen osalta.

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Sivistyslautakunta päättää tarkastaa liitteenä olevan sivistyslautakunnan kokouksen 30.3.2021 pöytäkirjan sekä tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta välittömästi.

Kokouskäsitely

Merkitään, että rehtorit Johanna Siitari ja Kimmo Salokangas saapuivat tämän asiakohdan käsittelyn jälkeen kokoukseen 16.39 ja Petri Tuomisto kello 16.40 ja antoivat selvityksen opettajien virkavalintojen esityksistä.

Merkitään, että Satu Hatanpää poistui kokouksesta tämän asiakohdan käsittelyn jälkeen kello 16.51.

Merkitään, että Helvi Walli saapui kokoukseen tämän asiakohdan käsittelyn jälkeen kello 16.53.

Merkitään, että rehtorit Johanna Siitari, Kimmo Salokangas ja Petri Tuomisto poistuivat kokouksesta kello 17.08.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 98

Lukiokoulutuksen jatkuvan haun oppilaaksiotto

PRIDno-2021-1068

Valmistelija / lisätiedot:

Taneli Tiirikainen

taneli.tiirikainen@pori.fi

yksikön päällikkö, opetusyksikkö

Porin lukiossa opiskelijaksi ottaminen nuorille tarkoitettuun päivälukiokoulutukseen tapahtuu pääasiallisesti valtakunnallisessa yhteishaussa. Valtakunnallisista hakumenettelyistä säädetään ammatillisen koulutuksen, lukiokoulutuksen ja perusopetuksen jälkeisen valmistavan koulutuksen hakumenettelyistä annetussa valtioneuvoston asetuksessa (294/2014). Asetuksella säädetään ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteishausta, jonka kautta hakeudutaan suorittamaan ammatillista perustutkintoa ja nuorille tarkoitettua lukiokoulutusta. Yhteishaun tarkoituksena on perusopetuksen päättävän ikäluokan mahdollisimman sujuva siirtyminen perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen.

1.8.2019 voimaan astuneessa lukiolaissa otetaan käyttöön valtakunnallista yhteishakua täydentämään jatkuvan haun käsite. Lain 19 §:n 3 momentin mukaan koulutuksen järjestäjä päättää jatkuvasta hausta ja siihen liittyvistä menettelyistä täytettäessä sellaisia opiskelupaikkoja, joita ei täytetä valtakunnallisin hakumenettelyin. Jatkuvassa haussa henkilö voi hakeutua koulutukseen jättämällä hakemuksen koulutuksen järjestäjän päättämien hakuaikojen ja -menettelyiden mukaisesti (HE 41/2018 vp). Yhteishaun ulkopuolisen koulutuksen opiskelupaikkojen ohella myös yhteishaussa täyttämättä jääneet opiskelupaikat voidaan yhteishaun päätyttyä täyttää jatkuvassa haussa. Uuden säännöksen tarkoituksena ei ole muuttaa yhteishaun asemaa pääasiallisena hakeutumisväylänä nuorille tarkoitettuun lukiokoulutukseen eikä säännös mahdollista hakijoiden yhdenvertaisesta kohtelusta poikkeamista.

Lukiolain 20 §:n mukaan koulutuksen järjestäjä päättää opiskelijaksi ottamisesta oppilaitokseen. Opiskelijaksi ottamista koskevassa päätöksenteossa noudatetaan, mitä hallintolaissa säädetään. Opiskelijaksi ottamista koskevaan päätökseen saa vaatia oikaisua aluehallintovirastolta. Opiskelijat otetaan suorittamaan joko nuorille tai aikuisille tarkoitettua lukiokoulutuksen oppimäärää. Lukiokoulutuksen oppimäärän ohella opiskelija otetaan suorittamaan myös ylioppilastutkintoa.

Lukiolain 21 §:n nojalla koulutukseen voidaan ottaa opiskelijaksi henkilö, joka on suorittanut perusopetuksen oppimäärän tai sitä vastaavan aikaisemman oppimäärän. Opiskelijaksi voidaan ottaa myös henkilö, joka on suorittanut sellaisen ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden lukiokoulutusta vastaaviin opintoihin. Hakijan on tällaisissa tapauksissa esitettävä koulutuksen järjestäjälle asian arvioimiseksi tarvittava riittävä selvitys. Opiskelijaksi voidaan painavasta syystä ottaa myös henkilö, joka ei ole suorittanut perusopetuksen oppimäärää taikka vastaavaa aikaisempaa oppimäärää tai ulkomaista koulutusta, mutta jolla koulutuksen järjestäjä katsoo olevan riittävät edellytykset opinnoista suoriutumiseen. Opiskelijaksi ottamista koskeva päätös tulee tällöin perustella.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Koulutuksen järjestäjä voi edellyttää hakijalta asian arvioimiseksi tarpeellista selvitystä tai näyttöjä. Painavan syyn vaatimus ja päätöksen perusteleminen velvollisuus korostavat sitä, että säännöksessä tarkoitettujen henkilöiden ottamiseen opiskelijoiksi lukiokoulutukseen tulee suhtautua pidättyvästi. Pääsääntöisesti perusopetuksen päättötodistusta tai vastaavaa ulkomaista todistusta vailla oleva henkilö tulee ohjata hakeutumaan perusopetuslaissa tarkoitettuun opetukseen.

Lukiolain 22 § edellyttää, että opiskelijaksi ottamisessa sovelletaan yhdenvertaisia valintaperusteita. Periaatetta on noudatettava yhtä lailla täytettäessä opiskelupaikkoja sekä valtakunnallisissa hakumenettelyissä että jatkuvassa haussa. Nuorille tarkoitettussa lukiokoulutuksessa opiskelijaksi ottamisen perusteina käytetään hakijoiden aiempaa hakumenestystä ja hakutoiveita sekä koulutuksen järjestäjän päätösten mukaisesti mahdollisesti järjestettäviä valinta- tai soveltuvuuskokeita ja muita näyttöjä (opiskelijaksi ottamisen perusteista lukiokoulutuksessa annettu opetusministeriön asetus 856/2006).

Nuorille tarkoitetun päivälukion jatkuvan haun opiskelijaksi otosta päättää lukion rehtori. Jatkuva haku on tarpeellinen mm. opiskelijaksi hakijan muuttaessa Poriin. Tällöin lukiossa ei kuitenkaan välttämättä ole vapautunut yhteishaussa täytettyjä paikkoja. Jatkuvassa haussa voidaan perustellusta syystä ylittää koulutuslautakunnan päätöksen mukaiset alkuperäiset aloituspaikat vähäisessä määrin. Jatkuvan haun päätöksellä voidaan täyttää myös yhteishaun jälkeen vapautuneet opiskelupaikat. Hakijan on esitettävä hakiessaan perusopetuksen päättötodistus. Hakijoilta, joilla ei ole suomalaista peruskoulun päättötodistusta, selvitetään kielikokeella (pääosin haastattelulla, mahdollisesti myös kirjallisessa kokeella) lukio-opintojen edellyttämä riittävä kielitaito. Hakijoiden on myös toimitettava lukion rehtorille todistus suomalaista perusopetuksen päättötodistusta vastaavien opintojen suorittamisesta sekä käänös mainitusta todistuksesta. Koulujärjestelmien todistusten vertailtavuuden ongelmien vuoksi hakijaa voidaan myös haastatella, jotta selvitetään hakijan valmius ja kyky aloittaa lukio-opinnot. Oettaessa opiskelijoita lukioon jatkuvassa haussa nuorille tarkoitettuun lukiokoulutukseen opiskelijaksi valittavilta edellytetään yhdenvertaista lähtötasoa hakulinjan yhteishaussa viimeisenä valitun opiskelijan lähtötason kanssa. Jatkuvan haun opiskelijaksi otosta nuorille tarkoitettuun lukiokoulutukseen päätetään 6 kertaa lukuvuodessa. Jatkuvan haun hakemukset jätetään 1.8., 15.9., 15.11., 15.1., 15.3. ja 15.6 mennessä lukion rehtorille. Hakemuksessa hakija perustelee hakemuksensa syyt.

Porin aikuislukiossa opiskelijaksi ottamisessa sovelletaan yhdenvertaisia valintaperusteita. Aikuislukiossa opiskelun voi aloittaa periodien vaihteessa. Periodeja on lukuvuoden aikana 5, ne ovat näkyvillä kotisivuilla.

Lukiolain 22 §:n 4 momentin mukaan koulutuksen järjestäjä päättää aikuisille tarkoitettuun lukiokoulutukseen, yhden tai useamman lukiokoulutuksen oppimäärään kuuluvan oppiaineen opintoihin sekä lukiokoulutukseen valmistavaan koulutukseen opiskelijaksi ottamisen perusteista. 2019 uudistuneessa laissa alle 18-vuotiaan hakijan aikuisille tarkoitettuun lukiokoulutukseen ottamista koskevaa sääntelyä on tarkennettu aiempaan nähden, koska asiaa koskevissa käytännöissä on aiemmin havaittu olleen epäselvyyksiä. Alle 18-vuotiaan ottamisen opiskelijaksi aikuisille tarkoitettu lukiokoulutukseen tulee perustua hakijan terveydentilaan tai henkilökohtaiseen elämäntilanteeseen liittyvään perusteltuun syyhyn, jonka vuoksi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

hakija ei kohtuudella pysty opiskelemaan päätoimisesti nuorille tarkoitettussa lukiokoulutuksessa. Opiskelijaksi ottaminen ei siis voi perustua koulutuksen järjestäjän toimintaan liittyviin syihin, kuten opiskelijaryhmien muodostamiseen, tai esimerkiksi pelkästään opiskelijan heikkoon opintomenestykseen nuorille tarkoitettussa koulutuksessa. Alle 18-vuotiaan opiskelijaksi ottamisesta aikuisille tarkoitettuun lukiokoulutukseen tulee tehdä erillinen päätös myös silloin, kun opiskelija siirtyy koulutukseen saman koulutuksen järjestäjän nuorille tarkoitettusta lukiokoulutuksesta. Opiskelijaksi ottamista koskevassa päätöksessä tulee yksilöidä säännöksessä tarkoitettu perusteltu syy opiskelijaksi ottamiselle.

Tutkinto-opiskelijat aikuislukiossa: Porin aikuislukion otetaan opiskelijoita suorittamaan aikuisille tarkoitettua lukiokoulutuksen oppimäärää ja sen yhteydessä suorittamaan myös ylioppilastutkinnon.

Opiskelijaksi otetaan perusopetuksen suorittaneita 18 vuotta täyttäneitä henkilöitä. Poikkeustapauksessa rehtorin päätöksellä opiskelijaksi voidaan ottaa painavin perustein myös alle 18-vuotias henkilö (terveydelliset, sosiaaliset tai muut syyt). Aikuislukioon hakija kutsutaan henkilökohtaiseen haastatteluun vararehtorin tai opinto-ohjaajan luo. Haastattelussa kartoitetaan opiskelijan tilannetta: ikä, aikaisempi koulutus ja lukio-opintojen tavoitteet. Opiskelija esittää perusopetuksen päättötodistuksen ja mahdollisiin muihin koulutuksiin liittyvät todistukset. Yhdessä opiskelijan kanssa tehdään henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, josta ilmenee lukio-opinnoissa etenemisen tahti ja ylioppilastutkintoon liittyvät asiat. Mikäli hakijalla on ennestään lukio-opintoja, tutkitaan suoritettujen opintojen hyväksiluvun mahdollisuus. Aikuislukion tutkinto-opiskelijaksi otosta päättää aikuislukion rehtori.

Ammatillisen tutkinnon pohjalta ylioppilastutkinnon suorittavat opiskelijat: Opiskelijalla, jolla on suoritettuna 3-vuotinen ammatillisen koulutuksen tutkinto, on oikeus osallistua ylioppilastutkintoon. Aikuislukiossa tällaiset henkilöt opiskelevat vain 5-6 ainetta, joissa he aikovat suorittaa ylioppilaskokeen ja valmistua ylioppilaaksi. He vahvistavat aikuislukiossa opiskelulla osaamistaan ylioppilaskirjoitusaineissa. Hakija kutsutaan henkilökohtaiseen haastatteluun vararehtorin tai opinto-ohjaajan luo. Haastattelussa kartoitetaan opiskelijan tilannetta: aikaisempi koulutus ja lukio-opintojen tavoitteet. Opiskelija esittää perusopetuksen päättötodistuksen, ammatillisen tutkinnon todistuksen ja mahdollisiin muihin koulutuksiin liittyvät todistukset. Yhdessä opiskelijan kanssa tehdään henkilökohtainen opiskelusuunnitelma, josta ilmenee lukio-opinnoissa etenemisen tahti ja ylioppilastutkintoon liittyvät asiat. Mikäli hakijalla on ennestään lukio-opintoja, tutkitaan suoritettujen opintojen hyväksiluvun mahdollisuus. Ammatillisen tutkinnon pohjalta tai samanaikaisesti sen rinnalla lukio-opintoja suorittavan henkilön opiskelijaksi otosta ei tehdä rehtorin päätöstä.

Aineopiskelijat : Aikuislukioon voi hakea opiskelemaan vain yhtä tai useampaa oppiainetta tai opintojaksoa ilman, että tavoitteena on lukion koko oppimäärä ja ylioppilastutkinto. Hakija kutsutaan henkilökohtaiseen haastatteluun vararehtorin tai opinto-ohjaajan luo. Haastattelussa kartoitetaan opiskelijan tilannetta: aikaisempi koulutus ja lukio-opintojen tavoitteet. Tällöin ei opiskelupaikan saamisen edellytyksenä ole perusopetuksen päättötodistusta. Opiskelijaksi ottamisella ei ole mitään ennalta määrättyjä kriteerejä, vaan kaikille halukkaille tarjotaan mahdollisuus kehittää osaamistaan jossakin tietyssä oppiaineessa. Opiskelijoiden lähtökohdat ja tavoitteet ovat moninaiset. Aineopiskelijaksi ottamisesta ei tehdä rehtorin päätöstä.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aikuisten perusopetus Porin aikuislukiossa: Porin aikuislukio tarjoaa aikuisten perusasteen päättövaiheen opintoja. Opiskelijavalinnat tehdään 2-3 kertaa lukuvuodessa. Aikuislukion kotisivulla ilmoitetaan lähtötasotestien ajankohdat. Opiskelijavalinta perustuu Ohjausta maahanmuuttajan perusopetuspolulle – hankkeessa laadittuun luku- ja kirjoitustaidon testikokonaisuuteen, englannin kokeeseen, matematiikan kokeeseen ja haastatteluun. Porin aikuislukiossa aikuisten perusasteen päättövaiheen opiskelijapaikkoja on 15. Opiskelijaksi voidaan ottaa kesken lukuvuoden uusia opiskelijoita, mikäli ryhmään on tullut tilaa edellisten opiskelijoiden valmistuttua tai muutettua pois paikkakunnalta. Kaikki hakijat osallistuvat testeihin ja haastatteluun, koska testikokonaisuutta käytetään paitsi opiskelijavalinnassa myös mielekkään henkilökohtaisen koulutuspolun rakentamisessa ja opiskelijoiden lähtötason dokumentoinnissa osana jatkuvaa arviointia. Porin aikuislukiossa tarjotaan vain perusasteen päättövaiheen opintoja, ei lainkaan perusasteen alkuvaiheen opintoja. Kaikkien hakijoiden valmiudet eivät ole riittäneet perusasteen opintoihin. Heitä neuvotaan hakeutumaan perusasteen alkuvaiheen opintoihin, jotta he saavuttaisivat varsinkin suomen, englannin ja matematiikan osaamisessa perusasteen päättövaiheessa vaadittavan tason. Alkuvaiheen opintoja järjestetään mm. Eurajoen kristillisessä opistossa. Lähtötasotestin kokeet on pisteytetty 0-3. Koska kokeita on 3, maksimipistemäärä on 9. Hakija ei voi saada opiskelupaikkaa, mikäli hän jossakin kokeessa saa 0/3 pistettä. Opiskelijat laitetaan lähtötasotestin yhteispistemäärän mukaan paremmuusjärjestykseen. Edellytyksenä on, että hakija on saanut kaikista kokeista vähintään 1/3 pistettä. Valittavien opiskelijoiden määrä riippuu siitä, montako opiskelupaikkaa aikuisten perusopetuksessa on vapaana. Koulutukseen valituista opiskelijoista rehtori tekee opiskelijaksi ottamisen päätöksen.

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Sivistyslautakunta päättää jatkuvan haun periaatteista päivälukioon, aikuislukioon ja aikuisten perusopetukseen oheisen kuvauksen mukaisesti. Jatkuvasta opiskelijaksi ottamisesta vastaa lukion rehtori.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Porin lukiot

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginvaltuusto, § 41,01.03.2021
Sivistyslautakunta, § 99, 13.04.2021

§ 99

Sivistyslautakunnan lausunto valtuustoaloitteeseen, Maksuton aamupalatarjoilu peruskouluihin

PRIDno-2021-976

Kaupunginvaltuusto, 01.03.2021, § 41

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä jätti kokouksessa puheenjohtajalle seuraavan valtuustoaloitteen:

Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen kouluterveyskyselyn mukaan peruskouluikäisistä huomattava osa ei syö aamupalaa joka arkiamu. 4. ja 5. luokkalaisista luku on 26 prosenttia, ja 8. ja 9. luokkalaisten osalta jopa 41,4 prosenttia. Tutkimukset ovat osoittaneet linkin terveellisen aamupalan ja koulumenestyksen välillä, mutta kaikissa kodeissa ei ole samanlaisia edellytyksiä huolehtia ravitsevasta aamiaisesta. Lisäksi Sosiaalibarometri 2020 on osoittanut koronakriisin näkyneen kunnissa toimeentulon ongelmina. 73 prosenttia sosiaalityöntekijöistä katsoo, että kriisi on lisännyt muun muassa ruoka-avun tarvetta, mikä on vääjäämättömästi vaikuttanut myös koululaisiin.

Niissä kunnissa, joissa koulut ovat tarjonneet ilmaisen aamupalan, ovat tulokset olleet positiivisia. Esimerkiksi Lahdessa on syksystä 2019 asti tarjottu viikoittainen aamupala neljässä koulussa, jotka on valittu kokeiluun sosioekonomisin perustein. Aamiainen on auttanut paitsi jaksamaan koulutyössä, myös mahdollistanut aikuisten kiireettömän kohtaamisen ja kartoittamaan koululaisten elämään mahdollisesti liittyviä haasteita. Kokeiluista saadun palautteen perusteella yhteisöllinen koulupäivän aloitus on rauhoittanut oppilaita ja antanut koulutyöhön hyvän lähtökohdan.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Porin kaupunki tarjoaa jatkossa perusopetuksen oppilaille maksuttoman aamupalan kouluissa. Toimella pystymme tasaamaan oppilaiden välisiä sosioekonomisia eroja sekä rauhoittamaan koulupäiviä.

Esitämme myös, että maksuttoman aamupalan tarjoamisen vaikutuksia oppilaiden jaksamiseen ja hyvinvointiin seurataan.

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle valtuuston päätösten täytäntöönpanon yhteydessä käsiteltäväksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistyslautakunta, 13.04.2021, § 99

Valmistelija / lisätiedot:

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Taneli Tiirikainen
taneli.tiirikainen@pori.fi
yksikön päällikkö, opetusyksikkö

Kaupunginhallitus on pyytänyt sivistyslautakunnalta lausuntoa Vasemmistoliiton valtuustoryhmän aloitteeseen ”Maksuton aamupalatarjoilu peruskouluihin”. Tässä sivistyslautakunnan vastauksessa tarkastellaan Porin tilannetta kouluterveyskyselyn ja porilaisille oppilaille sekä huoltajille keväällä 2021 suunnatun kyselyn perusteella sekä käydään läpi koulujen palautteita ja kommentteja aamupalatarjoilusta. Aamupalatarjoilun kustannuksia hahmotellaan Palveluliikelaitokselta saatujen tietojen ja opetusyksikön omien kustannusten osalta. Lisäksi tuodaan esille näkemyksiä, joita yksittäisen koulun, huoltajan tai oppilaan voi olla hankalaa hahmottaa ja joihin ei esimerkiksi kouluterveyskyselyssä oteta kantaa. On myös hyvä huomata, että monet kouluterveyskyselyssä esille tulleet lasten ja nuorten hyvinvointiin liittyvät haasteet eivät ole pelkästään koulun vastuulla vaan niiden ratkaisemiseksi toimivat koulun ja oppilashuollon ohella erityisesti perusturvan toimijat ja kodit. Perusturvalla on koulua merkittävästi enemmän edellytyksiä vaikuttaa oppilaiden kotiolosuhteisiin.

Aamupalan syönti kouluterveyskyselyn mukaan

Terveyden ja ja hyvinvoinnin laitoksen kouluterveyskyselyn mukaan porilaisista neljännen ja viidennen luokan oppilaista 29,3 prosenttia ja kahdeksannen ja yhdeksännen luokan oppilaista 41,1 prosenttia ei syö aamupalaa joka arkiamu. Alakoululaisten kohdalla aamupalaa syömättömien määrä on kasvanut aiemmasta ja se on maan keskiarvoa (ka=26) suurempi. Yläkoululaisten kohdalla määrä on laskenut aiemmasta ja se on lähellä valtakunnan keskiarvoa (ka=41,4). Aamupalan ohella kouluterveyskyselystä saa tietoa myös siitä, kuinka moni jättää koululounaan syömättä. Lakisäätöisen, ilmaisen koululounaan yläkoululaisista jättää syömättä 33,9 prosenttia. Alakoulussa koululounasta on hankala jättää väliin. Sitä, kuinka paljon ja mitä koululounaalla syödään, ei saada kouluterveyskyselystä selville. Kouluterveyskyselyn ja erityisesti koululounaan syömiseen liittyvien vastausten perusteella voidaan pohtia, kuinka paljon koulun tarjoama ilmainen aamupala vaikuttaisi aamupalan syömiseen. Samoin tulokset viittaavat siihen, että olisi tärkeä etsiä ja löytää keinoja, joilla voidaan lisätä koululounaan syömistä.

Oppilaiden ja huoltajien vastaukset opetusyksikön teettämään aamupalakyselyyn

Porilaisille oppilaille ja huoltajille tehtiin viikolla 12 kysely, jossa kysyttiin aamupalan syömisestä sekä ajatuksia ilmaisesta aamupalasta. Aamupalakyselyn alussa kerrottiin, että aamupalaa voisi olla tarjolla koulussa vain ennen koko koulun ensimmäisen oppitunnin alkua riippumatta siitä, milloin yksittäisen oppilaan koulu alkaa. Samoin kerrottiin ilmaisen aamupalan sisältö, joka voisi olla esimerkiksi puuro ja hillo, maito, näkkileipä ja juures-/vihannespala. Kyselyyn vastasi 3217 oppilasta ja 1939 huoltajaa. Porilaisia peruskoululaisia on noin 7400, joten kyselyyn vastasi heistä hieman vajaa puolet. Huoltajien vastausprosentti on myös melko hyvä, koska monella huoltajalla on useampi lapsi peruskoulussa. Osa kyselyn tuloksista on esitelty taulukossa 1. Prosenttiosuudet on laskettu riippuen kysymystyypistä joko kyselyyn vastanneiden kokonaismäärästä tai tiettyyn kysymykseen tietyllä tavalla vastanneista.

KYSYMYS	Oppilaat	Huoltajat

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Vastauksia yhteensä	2021	1939
Syön aamupala/lapseni syö aamupalan	2410 (75%)	1642 (85%)
En syö aamupalaa/lapseni ei syö aamupalaa	807 (25%)	247 (13%)
En tiedä, syökö lapseni aamupalaa		48 (1%)
En/ei syö aamupalaa, koska ei ehdi	312 (39%)	66 (27%)
En/ei syö aamupalaa, koska ei ole nälkä	401 (50%)	150 (61%)
Kotona ei ole aamupalaa	30 (4%)	2 (1%)
Muu, mikä	64 (8%)	31 (13%)
Jos aamupalaa tarjottaisiin, en söisi sitä	1613 (50%)	880 (45%)
Jos aamupalaa tarjottaisiin, söisin/söisi 1–2 kertaa viikossa	776 (24%)	387 (20%)
Jos aamupalaa tarjottaisiin, söisin/söisi 3–4 kertaa viikossa	413 (13%)	284 (14%)
Jos aamupalaa tarjottaisiin, söisin/söisi päivittäin	415 (13%)	388 (20%)

Taulukko 1. Aamupalakyselyn tuloksia 2021

Kyselyyn ei vastannut lainkaan kolmen koulun oppilaat. Huoltajien osalta voi ajatella, että vastauksiin saattaa vaikuttaa se, että kyselyyn vastaavat todennäköisesti mieluiten ne huoltajat, jotka kokevat aamupalan tärkeäksi riippumatta siitä, onko itsellä sitä mahdollista tarjota. Oppilaiden ja huoltajien vastaukset myös vaihtelevat jonkin verran esimerkiksi kysyttäessä syökö lapsi aamupalaa vai ei. Vastaukset ovat positiivisempia kuin kouluterveyskyselyssä, mitä selittänee kyselytekniisten asioiden lisäksi vastaajien oletettu profiili. Ilmaista aamupalaa söisi vastaajista ainakin joinakin päivinä viikossa noin puolet riippumatta siitä vastaako lapsi itse vai vastaako huoltaja lapsensa puolesta. Päivittäin aamupalaa syövien määrä olisi pienempi. Voi miettiä, onko ilmaiselle aamupalalle tosiasiallista tarvetta, mikäli sitä ei kuitenkaan päivittäin söisi.

Avoimissa vastauksissa annettiin muun muassa muita syitä sille, miksi aamupalaa ei syödä ja otettiin kantaa kouluilla tarjottavaan ilmaiseen aamupalaan. Muu syy on usein se, että lapselle tuli huono olo aamupalan syönnin jälkeen. Vain yksittäisiä oppilashuollollisia, lapsen tai perheen tilanteeseen liittyviä syitä tuotiin esille. Toki näitä voi todellisuudessa olla paljon enemmän, koska kyselyyn eivät vastanneet kaikki huoltajat. Avoimissa vastauksissa ilmaista aamupalaa pohdittiin monelta kantilta ja niissä tuli paljon esille samoja näkemyksiä kuin opetusyksikössä on pohdittu. Toisaalta ilmaista aamupalaa pidettiin hienona asiana, toisaalta moni koki, että aamupalan tarjoaminen on kotien tehtävä ja monessa kodissa on mahdollisuus tarjota ravitseva ja koulun aamupalaa monipuolisempi aamupala. Parhaimmillaan aamupala pystytään syömään yhdessä perheen kanssa, mikä tukee lasten ja koko perheen hyvinvointia. Koulupäivän piteneminen nähtiin myös haasteena. Ainakin yksi vastaaja toi esille uuden näkökulman: haluaako vanhempi lähettää lapsensa kouluun tyhjin vatsoin,

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

vaikka siellä saisikin aamupalan. Osa vastaajista kaipasi pikemminkin välipalaa kuin aamupalaa kouluihin.

Rehtoreiden näkemyksiä koulun tarjoamasta ilmaisesta aamupalasta

Opetusyksikkö pyysi myös koulujen rehtoreita pohtimaan aamupala-asiaa omasta näkökulmastaan. Koulut pitivät aamupalan tarjoamista kouluissa lähtökohtaisesti hyvänä asiana ja muutama kommentoikin, että mielellään kokeilisi aamupalan tarjoamista, mikäli siihen olisi mahdollista löytää toimiva malli. Muutamissa kouluissa oli ollut aamupalakokeiluja. Monessa koulussa on myös esimerkiksi läksy- tai harrastuskerhon yhteydessä tarjolla välipala tai koulussa myydään välipalaa. Maksullinen välipala ei tietenkään tavoita kaikkia. Aamupalakokeiluissa oli sekä epäonnistuneita että onnistuneita kokeiluja. Epäonnistumisen syy oli usein se, että aamupalan syömiseen ei sitouduttu, kuljetusoppilaiden osallistuminen aamupalalle oli mahdotonta ja/tai haasteellista ja aamupalan valvontaan tarvittavaa henkilökuntaa ei ollut saatavilla. Osassa kouluja ei ole juurikaan kuljetusoppilaita, joten siellä ei luonnollisesti esimerkiksi tällaista estettä ole. Samoista syistä ilmaista aamupalaa ei myöskään yksinomaan kannateta vaan enemmän toivotaan välipalatarjoilun lisäämistä. Tuotiin myös esille koulujen erilaisuus kuljetusoppilaiden lisäksi esimerkiksi koulujen alkamisajoissa, oppilasmäärissä ja muun muassa siinä, onko koulussa jakelu- vai valmistuskeittiö. Lisäksi pohdittiin perustellusti, että tavoittaisiko ilmainen aamupala ne oppilaat, jotka sen pitäisi tavoittaa.

Aamupalatarjoilun järjestämisen reunaehdoja

Käytännössä aamupala voitaisiin tarjota vain ennen koulun työjärjestyksen mukaisen ensimmäisen oppitunnin alkamista. Jos koulun oppitunnit alkavat kello 8.15, olisi aamupala-aika esimerkiksi kello 7.45 - 8.15, koska oppituntien alkaessa ohjaajat tarvitaan oppitunneille. Ruokalahenkilökunta voisi toimia pidempään aamupalatarjoilun parissa, mutta heidänkin pitää viimeistään kello 9.00 siirtyä valmistelemaan koululounasta. Tällöin oppilaat, joiden koulupäivä alkaisi myöhemmin, eivät voisi osallistua aamupalalle. Koulupäiviä rytmitetään eri tavoin eri kouluissa. Opetusryhmiä jaetaan pienemmiksi esimerkiksi matematiikassa ja suomen kielessä, jolloin osa luokan oppilaista tulee aina aamulla aikaisemmin, esimerkiksi kahdeksaan ja lähtee kotiin aiemmin, kun taas toinen puoli tulee kouluun myöhemmin ja jatkaa koulussa pidempään. Pienillä oppilailla, joilla päivät ovat vielä lyhyitä, koulupäivä alkaa muutenkin muita useammin vasta kahdeksan jälkeen.

On myös ehdotettu aamupalan sijoittamista esimerkiksi ensimmäiselle välitunnille, mutta sekään ei kuitenkaan täysin poista tätä ongelmaa. Aamupalasta tulisi tällöin myös väistämättä kaikille koulun oppilaille kuuluva ja se tarjottaisiin monelle lapselle periaatteessa turhaan. Moni lapsista olisi kuitenkin syönyt aamupalan jo kertaalleen kotona. Mikäli aamupalalle osallistuminen olisi edelleen vapaaehtoista, kaikki eivät välttämättä kehtaisi tai muusta syystä sitä söisi. Oppilaat toimivat usein samoin kuin muut oppilaat eivätkä halua erottua joukosta.

Arvio ilmaisen aamupalan kustannuksista Porin kaupungille

Oppilaille tarjottavasta ilmaisesta aamupalasta aiheutuu aamupalatarjoilun valvontaan, raaka-aineisiin, siivoukseen, aamupalan valmistamiseen ja tarjoiluun sekä koulukuljetuksiin liittyviä kustannuksia.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aamupalatilannetta valvomaan tarvitaan kouluissa koulunkäynninohjaaja. Opettajat valvovat kouluruokailua osana työtään opettajien virkaehtosopimuksen mukaisesti. Aamupalan valvontaa ei voida muutamia poikkeuksia lukuun ottamatta sisällyttää ohjaajien nykyiseen työaikaan, sillä ohjaajan työaika on mitoitettu lakisääteisen opetuksen tarpeet huomioonottaen. Jos aamupala-aika olisi päivittäin puoli tuntia, ja pienissä kouluissa sitä valvoisi yksi koulunkäynnin ohjaaja ja isoissa kouluissa kaksi ohjaajaa, olisivat päivittäisen valvonnan kustannukset noin 55 000 euroa vuodessa. Kustannukset on laskettu siten, että 33 ohjaajalle lisätään puoli tuntia lisää työaika.

Opetusyksikkö on pyytänyt palveluliikelaitokselta arviota aamupalatarjoilun kustannuksista. Palveluliikelaitoksen on alustavien selvitysten mukaan sen olisi mahdollista tuottaa aamupalatarjoilu noin kello 7.50 alkaen suurimpaan osaan kouluista. Aamupalatuotannon käynnistäminen edellyttää vähintään kahden kuukauden valmistelu-aikaa ja Sivistystoimialan tarkempaa tarvekartoitusta osallistuvien koulujen sekä tuotettavien kappalemäärien osalta. Aiemmissa koulujen aamupalakokeiluissa aamupalan kustannus oli noin 0,90 €/hlö. Aamupala sisälsi aamupuuron, hillon sekä maidon. Tarvittaessa aamupalaan voidaan lisätä näykkileipä ja levite, jolloin kustannus nousee noin 0,10–0,15 €/hlö. Vuosina 2019–2020 suoritettujen aamupalakokeilujen perusteella aamupalamahdollisuutta hyödynsi noin 18 prosenttia kokeiluun osallistuvista oppilaista ja tällä käyttöasteella kaikille oppilaille tarjottava aamupala kustantaisi noin 250 000 euroa vuodessa.

Edellä mainitut kustannuslaskelmat ovat vain suuntaa antavia. Kokeilua laajamittaisempi aamupalatarjoilu edellyttää Palveluliikelaitokselta lisäresursointia aamupalojen valmistukseen sekä tarjoiluun. Lisäresursointitarve kohdistuu etenkin kouluihin, joissa ei ole nykyisellään Palveluliikelaitoksen keittiöhenkilökuntaa aamupalatarjoilun ajankohtana. Palveluliikelaitos tuottaisi ja veloittaisi aamupalat tilattujen määrien perusteella. Väinölän ja Porin lyseon kouluissa toteutetuissa kokeiluissa aamupalaa tarjottiin kello 7.50 - 9.00 välisenä aikana. Tämä aikataulu ei ole mahdollinen kaikkia kouluja koskevänä pysyvänä järjestelyinä koulunkäynninohjaajien varsinaisten työtehtävien vuoksi, kuten edellä kuvattiin. Tämä vaikuttaa myös Palveluliikelaitoksen aamupalan hintaan. Palveluliikelaitos esittää, että ennen laajamittaiseen aamupalatarjoiluun siirtymistä, aamupalatarjoilu toteutettaisiin kokeiluna muutamassa koulussa, jotta saataisiin käsitys todellisesta käyttöasteesta ja kustannuksista. Mahdollinen laajempi käyttöönotto suoritettaisiin porrastetusti eri koulujen välillä.

Palveluliikelaitoksen arviota aamupalan syöjistä on yhdensuuntainen Opetusyksikön oppilaille ja huoltajille tekemän kyselyn kanssa. Kyselyn mukaan noin puolet oppilaista söisi ilmaisen aamupalan jonakin koulupäivänä. Päivittäin aamupalan söisi huoltajien arvion mukaan noin 20 prosenttia ja oppilaiden arvion mukaan noin 13 prosenttia. Toisaalta valinnat voivat olla erilaisia, mikäli ilmainen aamupalatarjoilu toteutuisi.

Kustannuksiin vaikuttaa myös se, että kuljetusoppilaita ei voisi rajata aamupalan ulkopuolelle. Perusopetuksen noin 7400 oppilaasta noin 1200 on kuljetusten piirissä. Heistä noin 800 kulkee avoimella joukkoliikenteellä ja noin 500 erilliskuljetuksilla. Tämän logistiikkaketjun muuttaminen mahdollistamaan aamupala-aika on äärimmäisen hankalaa. Kustannukset olisivat merkittäviä ja hankalia etukäteen arvioida. Tähän vaikuttaa muun muassa mahdollisten erilliskuljetusten tarve, jotka

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

voisivat lisääntyä koulupäivien pituuden kasvaessa joidenkin oppilaiden kohdalla yli lakisääteisten aikojen, jotka liittyvät koulupäivän pituuteen ja kuljetusten odotusaikoihin.

Ilmaisen aamupalan kustannukset olisivat vuositasolla vähintään noin 300 000 euroa. Kustannuksiin vaikuttaa todellinen osallistujamäärä ja esimerkiksi kuljetuksista aiheutuvat lisäkustannukset. Myöskään Opetusyksikön hallinnon, rehtoreiden ja koulusihteereiden aamupalatarjoilun järjestämiseen käyttämää työaikaa ei ole huomioitu kustannuksissa.

Muuta huomioon otettavaa ilmaiseen aamupalaan liittyen ja yhteenvetoa

Tiedossa on, että aamupalalla on koululounaan ohella yhteys koulunkäynnin sujumiseen ja oppilaiden jaksamiseen. Lisäksi tiedetään olevan oppilaita, jotka eivät sosioekonomisista syistä saa kotonaan riittävästi ruokaa ja joille ilmainen koululounas on erityisen tärkeä. Sama koskee varmasti aamupalaa. Koronapandemia on oletettavasti lisännyt lapsiperheiden segregaatiota taloudellisissa sekä sosiaaliseen ja psyykkiseen hyvinvointiin liittyvissä asioissa ja siksi myös Porissa on lapsia ja nuoria, joiden hyvinvointia ilmainen aamupala lisäisi.

Vaikka aamupalan syönnillä on yhteys koulunkäynnin sujuvuuteen ja oppilaiden hyvinvointiin, sen järjestäminen Opetusyksikön palveluna ei ole kannatettavaa. Perusopetuslaissa ja asetuksessa sekä opetussuunnitelman perusteissa on määritelty opetuksen järjestäjän tehtävät, jotka jo nykyisellään ovat kattavat erityisesti kuntatalouden näkökulmasta. Opetuksen järjestäjän lakisääteiset tehtävät tuskin ovat vähenemässä, mistä hyvänä esimerkkinä on oppivelvollisuusiän nostaminen.

Perusopetuslain 2 §:n mukaan oppilaita on kohdeltava yhdenvertaisesti. Mikäli aamupala tarjottaisiin koulussa, tulisi se tarjota kaikille oppilaille riippumatta oppilaiden kotiolosuhteista. Monessa kodissa lapsille ja nuorille tarjotaan jo nyt terveellinen aamupala ja se syödään tilanteen mukaan usein yhdessä muun perheen kanssa. Kun kotona tarjottavakaan aamupala ei saa kaikkia oppilaita sitä syömään, kannattaa pohtia johtaisiko koulussa tarjottava ilmainen aamupala siihen, että kaikki oppilaat söisivät aamupalan ennen koulun alkua. On muistettava, että aamupalalle osallistumisen pitäisi olla vapaaehtoista muun muassa oppilaiden leimaantumisen vuoksi. Moni oppilas ei myöskään hyödynnä nykyistä maksutonta kouluruokaa.

Kouluissa tulisikin keskittyä parantamaan kouluruokailuun osallistumista sekä korostaa oppilaille ja huoltajille aamupalan merkitystä. Asia voidaan ottaa esille oppilaiden kanssa ja huoltajailloissa tuomalla esille keinoja, joilla aamupalan syömistä voidaan edistää, kuten nukkumaanmeno hieman totuttua aikaisemmin ja aamupalan valmistaminen jääkaappiin valmiiksi. Olennaista on tukea koteja kasvatustyössä eikä hoitaa sitä heidän puolestaan. Tukea tulee tarjota ja antaa silloin kun sitä tarvitaan ja heille, jotka sitä tarvitsevat. Kaikille oppilaille kotiolosuhteista riippumatta tarjottava ilmainen aamupala voidaan nähdä kotien kasvatustehtävän siirtämisenä koululle ja miksei myös tulonsiirtona hyvä- ja keskituloisille perheille. Aamupalan tarjoaminen perusopetuksen oppilaille ei ole kunnan lakisääteinen tehtävä vaan se on lähtökohtaisesti kotien tehtävä. Mikäli aamupalan tarjoaminen ei ole esimerkiksi taloudellisista syistä mahdollista, tukea tulee osoittaa näille perheille muualta kuin suoraan koulun palveluna.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Ilmainen aamupala olisi tärkeä osalle oppilaista ja perheistä joko taloudellisista tai elämänhallintaan liittyvistä syistä. Tulisikin ensisijaisesti etsiä keinoja, joilla ilmaisen aamupalan saisi kohdennettua aidosti sitä tarvitseville esimerkiksi perusturvan palvelujen kautta. Kohderyhmään kuuluvien oppilaiden löytämisessä voisi hyödyntää perusturvan osaamisen lisäksi oppilashuollon toimijoita. Jos ilmainen aamupala kohdennettaisiin sitä eniten tarvitseville, se voisi olla ravitsevampi ja laadukkaampi kuin kaikille tasapuolisesti kohdennettava. Tällöin kustannusvaikutukset jäisivät nyt arvioitua pienemmiksi. Koulussa kohdennettua aamupalaa on hankala järjestää ilman, että oppilaiden tilanne tulisi muille oppilaille esille.

Aamupalatarjoilua on kokeiltu, eivätkä kysyntä ja kokemukset erityisemmin puolla asian laajentamista. Mikäli aloitteen toteuttamiseen päädytään, se vaatii vielä kokeiluja, jotta saadaan selville kysyntä ja sitoutuminen, kustannustaso sekä vaadittava henkilöstöresurssi. Kokeilut kannattaisi toteuttaa muutamissa kouluissa esimerkiksi yläkoulupainotteisesti. Kokeilujen toteuttaminen on ajankohtaista, kun koronatilanne on helpottanut, eikä siihen liittyviä erityisjärjestelyjä enää tarvita. Kokeilut voitaisiin toteuttaa esimerkiksi keväällä 2022, ja niihin tulisi osoittaa erillinen määräraha.

Opetusyksikön kanta on, että aamupalan tarjoaminen maksutta kaikille on kallista ja hankala toteuttaa yhdenvertaisesti kaikkia oppilaita koskevana. Valtuustoaloitteessa esitettyä aamupalakokeilua kannatettavampaa olisi etsiä keinoja niiden perheiden löytämiseksi ja tukemiseksi, joilla ei ole resursseja tarjota aamupalaa. Mikäli aamupalan tarjoamiseen päädytään, tulee kaikki siihen liittyvät kustannukset kattaa sivistystoimialalle erillisellä rahoituksella, eikä toiminta saa vaarantaa koulun lakisääteisiä tehtäviä. Vaihtoehtoisesti tai aamupalakokeilun ohella kannattaa pohtia ilmaista välipalaa kouluihin.

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Sivistyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle oheisen lausunnon valtuustoaloitteeseen liittyen.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginvaltuusto, § 40, 01.03.2021
Sivistyslautakunta, § 100, 13.04.2021

§ 100

Sivistyslautakunnan lausunto valtuustoaloitteeseen, Mielen terveyden ensiapukoulutus oppilaille ja opettajille

PRIDno-2021-975

Kaupunginvaltuusto, 01.03.2021, § 40

Porin Vihreät valtuustoryhmä ensimmäisenä allekirjoittajana Anne Liinamaa jättivät kokouksessa puheenjohtajalle seuraavan valtuustoaloitteen:

Koululaisia opetetaan antamaan ensiapua sydänkohtauksen tai onnettomuuden varalle. Harva koululainen kuitenkaan saa ensiapukoulutusta siihen, kuinka autetaan koulukaveria, jolla on paniikkikohtauksia, tai ystävää, joka kokee itsetuhoisia ajatuksia.

Kasvatuksessa ja koulutuksessa on panostettava entisestään arkipäivän mielen terveydestä opetteluun. Opetuksen tulee olla suunnitelmallista ja johdonmukaista. Näin voimme ennaltaehkäistä lasten ja nuorten mielen terveyden ongelmia, edistää tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä, ja vahvistaa koko kouluyhteisön hyvinvointia. Samalla ehkäistään kiusaamista mielen terveyden riskitekijänä.

Esitämme, että jokaisessa Porin koulussa toteutetaan oppilaille ja opettajille kahden koulupäivän mittainen mielen terveyden ensiavun koulutus. Koulutus sisältää mielen terveyden ja oman hyvinvoinnin vahvistamisen perusteet, ohjeita riskitilanteiden tunnistamiseen ja muiden auttamiseen, ja oppimateriaalin elämäntilanteista selviämiseen ja erilaisten mielen terveyden häiriöiden tunnistamiseen. Koulutus voidaan toteuttaa mielen terveyden ammattilaisen tai mielen terveyden ensiapukouluttajaksi koulutetun opettajan avulla. Koulutus tulee suunnata myös opettajille, jotta he saavat lisää välineitä ja tuoretta tietoa mielen terveydestä edistämiseen, ja oppilaiden psyykkisen hyvinvoinnin seuraamiseen ja vahvistamiseen.

Me allekirjoittaneet valtuutetut edellytämme, että Pori tuo jokaiseen kouluun tiiviin, mutta kattavan mielen terveyden ensiapukurssin.

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle valtuuston päätösten täytäntöönpanon yhteydessä käsiteltäväksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistyslautakunta, 13.04.2021, § 100

Valmistelija / lisätiedot:
Taneli Tiirikainen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

taneli.tiirikainen@pori.fi
yksikön päällikkö, opetusyksikkö

Kaupunginhallitus on pyytänyt sivistyslautakunnalta lausuntoa Vihreän valtuustoryhmän aloitteeseen ”Mielenterveyden ensiapukoulutus oppilaille ja opettajille”. Aloitteessa esitetään, että Porissa toteutettaisiin jokaisessa koulussa tiivis ja kattava mielenterveyden ensiapukurssi. Valtuustoryhmä esittää, että perusopetuksen kouluissa toteutetaan kahden päivän mielenterveyden ensiavun koulutus. Aloitteessa asetetaan koulutuksen laadulliseksi tavoitteeksi suunnitelmallisuus ja johdonmukaisuus. Tässä sivistyslaitakunnan lausunnossa avataan kouluterveyskyselyn indikaattoritiedon perusteella porilaisten lasten ja nuorten tilannetta sekä niitä toimenpiteitä, jotka ovat käynnistyneet indikaattoritiedon pohjalta. Huoli lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin negatiivisesta kehityksestä on tunnistettu laajasti ja sen vuoksi on Porissakin toimialojen yhteistyötä tiivistetty. Lasten ja nuorten matalan kynnyksen psykososiaalisten palvelujen tuki ovat valtakunnallisen mielenterveysstrategian kärkitavoitteena. Psykososiaalisen tuen vahvistaminen on lisännyt yhteistyötä sosiaali-, terveys- ja sivistyspalveluiden kesken. On huomattava, että opetussuunnitelmassa on hyvinvoinnin tavoitteita ja sisältöjä. Näitä käsitellään kouluilta kerätyn tiedon mukaan melko kattavasti.

Kouluterveyskysely tiedon lähteenä

Joka toinen vuosi tehtävä kouluterveyskysely on kehittynyt merkittäväksi indikaattoritiedon lähteeksi, kun mietitään lasten ja nuorten hyvinvoinnista huolehtimista. Perusopetusikäisten kysely on laajentunut koskemaan alakouluikäisiä nuorten lisäksi. Terveyskyselyyn osallistuvat 4. ja 5. luokkien oppilaat sekä 8. ja 9. luokkien oppilaat. Kyselyn kattavuus ylittää muut selvitykset, kun vertaillaan kyselyyn osallistuneiden määrää.

Kysely raportoidaan ja raporttia käsitellään lasten ja nuorten hyvinvointiryhmässä ja alueellisissa hyvinvointiryhmissä. Kyselyä käsitellään myös kouluissa. Kysely mahdollistaa tulosten yksikkökohtaisen käsittelyn, jossa yksikön tuloksia voidaan verrata Porin ja koko maan tuloksiin. Vertailu edellisiin kyselyihin antaa tietoa tilanteen kehittymisestä. Koulukohtaisten käsittelyjen johtopäätökset ja tulkinnat kootaan Porin hyvinvointisuunnitelmatyön ja hyvinvointikertomuksen pohjaksi. Porin Hyvinvointitiimissä lasten ja nuorten indikaattoritieto yhdistyy muiden väestöryhmien hyvinvointitietoon (nuoret aikuiset, aikuiset ja ikäihmiset).

Vuoden 2019 kouluterveyskyselyn perusteella yli puolet porilaisista perusopetusikäisistä on erittäin tyytyväinen elämäänsä ja yhdeksän kymmenestä on elämäänsä tyytyväinen.

Mielialaan liittyviä ongelmia viimeisen kahden viikon aikana oli kokenut 15 % alakoulun vastaajista. Ahdistuneisuus- ja masennusoireilu koskevat tavallisemmin tyttöjä. Vähintään kaksi viikkoa kestäneitä masennusoireita yläkouluikäisistä oli kokenut 18 %, mikä oli noussut 3 %-yksikköä. Samoin mielialastaan huolissaan olevien määrä on kasvanut 31 %:iin, kun se vuonna 2017 oli 28 %.

Koetun terveyden ja mielenterveyden osalta porilaisten koululaisten ja opiskelijoiden tulos noudattaa valtakunnallista tilannetta ja kehitys on samansuuntaista. Terveyden kokemus ei ole muuttunut edellisestä mittauksesta paljoakaan, mutta voimavarojen riittävyys ja mielen hyvinvointiin tulisi kiinnittää huomiota. Tuen kokemus koulun

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

ulkopuolelta, läheisiltä ja ystäviltä on vähentynyt lukuun ottamatta ammatillisen koulutuksen vastaajia.

Jos voimavaroihin ja mielen hyvinvointiin tulisi kiinnittää huomiota koulu- ja oppilaitosarjessa, tulisi myös tuen antamista vahvistaa. Tuen kokemisen vahvistamiseksi pitäisi ehkä lisätä aikuisten kiireetöntä ja kuuntelevaa läsnäoloa kasvu- ja oppimisympäristöissä. Valtuustoaloitteen perusteltavuus voidaan hahmottaa kouluterveyskyselyn valossa.

Toimenpiteistä

Perusopetuksen oppilaiden mielen hyvinvoinnista huolehtiminen johdetaan tavallisesti oppilashuollon tehtäväksi. Oppilashuolto on osa opiskeluhuollon kokonaisuutta, mikä jaetaan perusopetuksessa oppilashuoltoon ja kouluterveydenhuoltoon (toisella asteella opiskelijahuoltoon ja opiskelijaterveydenhuoltoon).

Mielenterveyshäiriöiden varhainen toteaminen sekä tuen varhainen tunnistaminen ja hoitoon ohjaaminen luetaan terveydenhuollon tehtäväksi. Tätä seikkaa ei tunnusteta kovin yleisesti ja tästä johtuu, että lasten ja nuorten mielenterveyden tukeminen katsotaan koulun ja oppilashuollon kuraattori ja psykologipalvelun tehtäväksi. Lainsäädännössä kuitenkin edellytetään, että opiskeluhuollon kokonaisuus perustetaan yhteistoimintaan. Porin koulujen hyvinvointityö rakentuu opetuksen, oppilashuollon sekä kouluterveydenhuollon yhteistoiminnalle.

Edellä esitetyn indikaattoritiedon valossa on Porissa tiivistetty perusturvan ja sivistystoimialan yhteistyötä. Lasten ja nuorten hyvinvointia pyritään yksikkötasolla vahvistamaan. Tästä esimerkkinä voidaan mainita sivistystoimialan osallisuus perusturvan tuottavuusohjelman työskentelyssä sekä perusturvan ehkäisevän päihde- ja mielenterveystyön, sosiaali- ja perhepalveluiden ja opetusyksikön kasvun ja oppimisen tuen perusyksikön yhteistyö. Perustason yhteistyötä opetusyksikkö tekee perheneuvolan, nuorten vastaanottoryhmän, lapsiperhepalveluiden sekä lastensuojelun kanssa. Opetus on ollut mukana valmistelemassa kouluilla ja päiväkodeissa työskentelevien perhetyöntekijöiden rekrytointia ja sijoittelua. Perheneuvolan ja Nuorten vastaanottoryhmän sekä opiskeluhuollon välillä on yhteistapaamisissa sovittu palveluohjauksen käytänteistä, avattu omien yksiköiden tilannetta ja tehtävää.

Matalan kynnyksen psykososiaalisten palvelujen kehittämistä tehdään myös tällä hetkellä yhdessä. Tämä kehittäminen tapahtuu Tulevaisuuden Sotokeskus -hankevaroin. 15 Porin perusturvan ja sivistystoimialan perustason työntekijää on koulutettu vuoden 2019 lopussa IPC-menetelmään. Näistä kymmenen koulutettua ovat kuraattoreita. Tulevaisuuden Sotekeskushankkeessa koulutetaan vuonna 2021 40 uutta osaajaa Satakuntaan. Hankeajalle on suunniteltu vielä kolmannen 40 hengen koulutuksen järjestämistä. Opetusyksikön tavoitteena on saada koulutus näin kaikille kuraattoreille (yhteensä 17). Koulutus on tarkoitettu myös kouluterveydenhoitajille. IPC-menetelmä on tutkimuksin osoitettu vaikuttavaksi menetelmäksi tunnistaa nuoren mielialan häiriöitä ja hoitaa lievää masennusoireilua. Koulutusten myötä mielenterveyden osaaminen vahvistuu merkittävästi lasten ja nuorten kasvuympäristössä.

Porilaisten lasten ja nuorten turvataidot

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Valtuustoaloitteessa kiinnitetään ansiokkaasti huomiota tarpeeseen vahvistaa arkipäivän mielenterveystaitojen opettelua. Tämä nähdään aivan oikein ennaltaehkäisevänä toimenpiteenä ja tässä tehtävässä on osallistavana tekijänä tunne- ja vuorovaikutustaitojen harjoittelu ja oppiminen. Tämä on koulun tehtävää ja opetuksen sisältöä. Aloitteessa esitetään, että opetuksen tulee olla suunnitelmallista ja johdonmukaista.

Indikaattoritiedon perusteella on aloitettu vuonna 2019 porilaisten lasten ja nuorten turvataitojen opetuksen kehittäminen. Kehittäminen on osa Turvallinen ja kriisinkestävä Pori suunnitelmaa. Turvataidot kuitenkin muodostavat oman kokonaisuuden. Tavoitteena on ”opillistaa” turvataidot ja näin varmistaa, että porilaisten lasten ja nuorten tietämys ja resilienssi vahvistuvat.

Turvataitokokonaisuuden yksi osa-alueista käsittelee henkilön omaa kykyä suojata itseään ja tukea toista. Tämä kokonaisuus koostuu seuraavista osa-alueista: tunne- ja vuorovaikutustaidot, itsetunto ja hyvinvointi, demokratiakasvatus – oikeudet – velvollisuudet, osallisuus ja arjen hallinta, voimavarat ja mielenterveys. Jokaiselle osa-alueelle on suunniteltu kasvun ja kehityksen mukainen käsittelykohta tai -kohdat vuosiluokittain eteneväksi. Porilaisten lasten ja nuorten turvataitokokonaisuudella pyritään siihen, että opetus olisi mahdollisimman yhtenäistä ja tavoittaisi kaikki ikäluokat.

Parhaillaan on meneillään selvitys siitä, kuinka koulut katsovat jo toteuttavansa systemaattisesti turvataito-opetusta, koska nykyisessä opetussuunnitelmassa näitä sisältöjä jo on. Oheisessa taulukossa on esitetty koulujen vastaukset vuosiluokittain opetuksessa käsiteltävistä teemoista.

osa-alue	1. lka	2. lka	3. lka	4. lka	5. lka	6. lka	7. lka	8. lka	9. lka
tunne- ja vuorovaikutustaidot	18	17	17	17	18	17	3	5	3
itsetunto ja hyvinvointi	17	16	17	17	15	17	5	4	4
demokratiakasvatus, oikeudet, velvollisuudet	7	7	12	17	17	15	5	5	7
osallisuus ja arjen hallinta	9	9	15	17	18	18	5	4	6
voimavarat ja mielenterveys	5	5	4	7	11	10	4	3	5
ensiaputaito	5	5	3	7	7	4	1	4	1
häirintä, kiusaaminen ja väkivalta	17	17	18	18	18	16	5	5	5

Taulukko 1. Koulujen lukumäärä, joissa opetuksessa asiaa käsitellään systemaattisestitalanne. Tilanne 1.4.2021, 23/27 koulun vastaukset, vuosiluokkien 1–9 koulut

Tämän tiedon valossa voidaan arvioida, että aloitteeseen kirjattujen seikkojen kohdalla asioiden käsittelyä lasten ja nuorten kanssa tehdään melko systemaattisesti. Huomio kiinnittyy yläkouluikäisiin. Tässä voidaan arvioida, että yksittäisen oppilaan kohdalla voimavarojen ja mielenterveyden käsittelyä olisi ehkä syytä tehostaa. Alakoulun vuosiluokilla 5 ja 6 aihe on esillä enemmän. Tässä kohdin lapsen kasvun ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

kehityksen mukaisesti ollaan ehkä kriittisessä iässä, sillä THL:n julkaiseman arvion mukaan noin puolet aikuisiän mielenterveyden häiriöistä on alkanut jo ennen 14 vuoden ikää.

Porilaisten lasten ja nuorten turvataitokokonaisuutta on suunniteltu koottavaksi ja julkaistavaksi Porin Intopolkuvuostolla. Tarkoitus on luoda uusi Turvataito-polku, joka kokoaa opetukselle materiaalsen tuen. Suunnitelmaan liittyvän täydennyskoulutuksen koordinointi ammattihenkilöille on jo aloitettu Osaavan kautta. Kumppanuussopimuskäytännettä on yhdistetty opetuksen tueksi. Kumppanuussopimus MLL: n kanssa sisältää myös turvataitoihin liittyvää koulutusta, opetusta ja vanhemmuuden tukea.

Osaavan koulutustarjonta

Valtuustoaloitteessa esitetään koulutusta, jotta opetushenkilöstön valmiudet käsitellä mielenterveysasioita oppilaiden kanssa vahvistuvat. Koulutuksella hankitaan myös uutta tietoa mielenterveystaitojen edistämiseksi ja osaamista oppilaiden psyykkisen hyvinvoinnin seuraamiselle. Porin opetusyksikön alainen Osaava Satakunta -verkosto järjestää henkilöstölle koulutuksia työhyvinvointiin, työssä jaksamiseen sekä neuropsykiatristen ja mielenterveyden pulmien ymmärtämiseen ja kohtaamiseen liittyen. Alapuolella on koontia Osaavan koulutustarjonnasta neuropsykiatristen ja mielenterveyden pulmien ymmärtämiseen ja kohtaamiseen. Tunne- ja turvataitoihin sekä positiiviseen pedagogiikkaan liittyvää koulutusta on lisäksi järjestetty eri yhteyksissä muun muassa koulunkäynnin ohjaajille ja opettajille. Lisäksi opetusyksikön henkilöstöä osallistuu paljon eri tahojen tuottamaan täydennyskoulutukseen, jossa aloitteen mukaisiin teemoihin annetaan työkaluja.

Kevät 2020

Lapsen: Miten huomioida neurokirjon lapsen stressi koulun arjessa? / Esi- ja perusopetuksen henkilöstö

Syksy 2020

Neuropsykiatrisia pulmia omaavien oppilaiden tukeminen koulun arjessa / Kasvatus- ja opetushenkilöstö
Kokemusasiantuntijan tarina: Nepsy-tytöstä aikuiseksi / Kasvatus- ja opetushenkilöstö
Kokemusasiantuntijan tarina: Perhe-elämää autismin kirjolla, nepsy-lapsen haasteet kouluympäristössä / Kasvatus- ja opetushenkilöstö

Kevät 2021

Hyvinvoiva henkilökunta voi paremmin ja jaksaa paremmin. Työhyvinvointia omat vahvuudet tunnistamalla – koulutus ei vahvista ainoastaan henkilökunnan työssä jaksamista, vaan antaa myös työkaluja kohdata ja tunnistaa mm. lasten ja nuorten vahvuuksia ja tätä kautta vahvistaa myös heidän hyvinvointiaan ja jaksamistaan.
Kokemusasiantuntijan tarina: Perhe-elämää autismin kirjolla ja näkökulmia nepsy-lasten ja -aikuisten haasteisiin / Kasvatus- ja opetushenkilöstö
Kokemusasiantuntijan tarina: Nepsy-tytöstä aikuiseksi / Kasvatus- ja opetushenkilöstö
Työhyvinvoinnin koulutuksia: Työkaluja opettajan arkeen / Opettajat
- Koulutuksen tavoitteena on: Tuoda esille opettajan hyvinvoinnin merkitys lapsen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

oppimisen ja kasvun tukemisessa. Tunnistaa ja pohtia työn kuormittavia tekijöitä ja etsii niihin opettajan hyvinvointia tukevia ratkaisuja. Antaa opettajalle ajatuksia ja vaihtoehtoja vaikuttaa omaan hyvinvointiinsa.

Lasten mielenterveyden pulmat ja haasteet / Kasvatus- ja opetusalanhenkilöstö

- Lapsuusiän psyykkisten häiriöiden tunnistaminen ja kohtaaminen
- Haastavasti käyttäytyvä lapsi (aggressiivisuus, vahingoittava käytös) ryhmässä /luokassa – mikä avuksi?
- Vanhempien kanssa tehtävä yhteistyö

Lapsen psyykinen trauma / Kasvatus- ja opetusalanhenkilöstö

- Trauma, kehityksellinen trauma ja traumaperäinen stressireaktio lapsella
- Traumatietoinen lähestymistapa traumatisoituneen lapsen kohtaamisessa
- Moniammatillisen yhteistyön mahdollisuudet traumatisoituneen lapsen/perheen tukemisessa

Mitä minun pitäisi ottaa huomioon? Haastavasti oireilevien oppilaiden kohtaaminen arjessa / kaikki opettajat eri luokka-asteilta, erityisopettajat, rehtorit, koulunkäynninohjaajat, kuraattorit ja muu lasten ja nuorten parissa työskentelevät sivistystoimialan henkilöstö sekä muut aiheesta kiinnostuneet

Hanketoiminnan tuki

Useiden hankkeiden tavoitteissa on huomioitu lasten ja nuorten mielen hyvinvoinnin kielteinen kehitys. Osa hankkeista keskittyykin juuri tähän ongelmaan.

Tässä yhteydessä on syytä mainita esimerkkinä konsultoivaa sairaalaopetusta pilotoiva hanke. Hanke tukee lähikouluja, joiden oppilaiden kriisiytyneet tilanteet liittyvät muun muassa kiusaamiseen, mielenterveyden haasteisiin, itsetuhoisuuteen, masentuneisuuteen ja kouluakäymättömyyteen edellä mainituista syistä. Kokenut sairaalakoulun opettaja työskentelee hankkeessa 1.8.2021-31.12.2022.

Opetusyksikkö on ilmaissut valmiuden osallistua Mieli Ry:n koordinoimaan Hyvän Mielen Suomi -hankehakuun ja toteutukseen. Aloite osallisuudesta on tullut perusturvalta ja sivistystoimiala on ilmaissut tahdon osallistua hanketoteutukseen (Sosiaali- ja terveysministeriössä 9.4.2021 saakka avoinna oleva valtionavustushaku - mielenterveysosaamisen vahvistaminen kunnissa hakuilmoitus VN/10069 /2020). Hanke vastaa Vihreiden valtuustoaloitteeseen ja mahdollistaisi laajamittaisen koulutushankinnan, lisäksi opetushenkilöstön osaamista sekä juurruttaisi mielen hyvinvointia tukevaa toimintakulttuuria. Hankkeen toteutumista Porissa tulisi vahvistaa kaupungin johdon tahdonilmauksella.

Hankkeessa lisätään ammattilaisten tietoa ja ymmärrystä mielenterveydestä voimavarana ja terveyden osa-alueena sekä tietämystä mielenterveyden häiriöistä. Tavoitteen saavuttamiseksi järjestetään MTEA-koulutuksia. Hanke edistää lasten ja nuorten mielenterveyttä vahvistamalla mielenterveysosaamista kasvuympäristöissä. Kouluissa ja oppilaitoksissa hankkeen tavoitteiden saavuttamista edistetään laajalla Nuoren mielen ensiapu -koulutuksella (NMEA). Hankesuunnitelmassa kuvataan, että

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

koulutuksessa käsitellään mielenterveysongelmien varhaista tunnistamista ja puuttumista. Tutkimusperusteisesti on todennettu, että vastaava koulutus lisää auttamisen todennäköisyyttä. Hankkeessa ei ole omarahaosuutta.

Aloitteen mukaisen koulutuksen järjestämisestä

Aloitteessa esitetään, että jokaisessa Porin koulussa toteutetaan oppilaille ja opettajille kahden koulupäivän mittainen mielenterveyden ensiavun koulutus.

Vastauksen valmistelussa on selvitetty vastaavien koulutuskokonaisuuksien sisältöjä. Mielenterveyden ensiapukonseptia (MTEA) vastaavaa koulutusta ei ole tarjolla. MTEA on luotu alun perin Australiassa kehitetystä Mental Health First Aid menetelmästä. Menetelmän vaikuttavuutta on todennettu kansainvälisin tutkimuksin. MTEA:n rinnalle on kehitetty NMEA, joka on kohdistettu 7–18-vuotiaiden parissa työskenteleville. Voidaan ajatella, että koulutushankinta kohdistuisi juuri Nuoren mielen ensiapu - koulutukseen.

	oppilaitosten lkm	opettajien lkm
alakoulu	15	227
yläkoulu	4	126
yhtenäiskoulu	5	186
erityiskoulu	3	62
lukio	1	85
Yhteensä		686

Taulukko 2. Koulujen määrä ja arvio heopettajien määrästä lukuvuonna 2021-2022.

Mieli Ry:n koulutushinnasto MTEA1, MTEA2 ja NMEA koulutus:

- koulutukset vaihtelevat koulutuksen järjestämistavan mukaan 30,00–70,00 euron välillä / henkilö
- osassa koulutuksissa materiaali sisältyy hintaan, erikseen materiaali-julkaisun hinta on 40,00 €
- koulutuskokonaisuuksien kesto vaihtelee 7–14 tunnin välillä

Hyvää mieltä koulutus (alakoulut):

- Peruskoulutus (6 h), 71–100 hlöä, 2500 e + aineisto ja mahdolliset kouluttajan matka- ja majoituskulut (+käsikirja 12,00 / tunnekortit 6,5)
- Tiiviskurssi (3 h), 71–100 hlöä, 1250 e + aineisto ja mahdolliset kouluttajan matka- ja majoituskulut (+käsikirja 12,00 / tunnekortit 6,5)

Mielenterveyttä edistävän toimintakulttuurin vahvistamisessa ei yhden kurssi- tai koulutuskokonaisuuden vaikuttavuudelle voi juurikaan painoarvoa antaa. Opettajien koulutus ja osaaminen on tahtotilan mukainen ja kannatettava tavoite. Mutta on ehkä ensin mietittävä aloitteen mukaisen rakenteen vahvistamista. Olisi syytä miettiä ja osoittaa resurssia sille, että Porin Opetusyksikköön hankitaan Mielenterveyden ensiavun ohjaajaosaamista. Tämä edellyttää perustason koulutusta ja jatkokoulutus ohjaajaksi on ilmainen. Ohjaaja voi itsenäisesti kouluttaa muita. Tosin perustason koulutus on luonnollisesti aina maksullinen koulutus. Olisi myös harkittava kumppanuussopimuksen mahdollisuutta, kun mietitään esimerkiksi yhteistyötä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Suomen Mielenterveys Ry: n kanssa ja MTEA-koulutushankintaa. Rakenteen luominen vahvistaisi myös Porin lasten ja nuorten turvataitokokonaisuuden toteutusta.

Valtuustoaloitteessa peräänkuulutettu opetuksen suunnitelmallisuus ja johdonmukaisuus varmistetaan jatkossa porilaisten lasten ja nuorten turvataidot - kokonaisuuden myötä. Kun se on valmis, järjestetään henkilöstölle siihen liittyviä perehdytystilaisuuksia. Henkilöstön osaamista varmistetaan jatkuvasti, ja sitä varmistetaan myös erilaisin hankkein. Kaikki perusopetuksen opettajat suorittivat lukuvuonna 2020-2021 kolmen tunnin mittaisen arviointikoulutuksen ja suorittavat lukuvuonna 2021-2022 saman mittaisen koulutuksen kolmiportaiseen tukeen liittyen. Seuraavaan lukuvuoteen ei mahdu koko henkilöstölle kohdennettua koulutusta, mutta eri kohderyhmille järjestetään yksittäisiä koulutuksia, myös aloitteen mukaisesta teemasta. Asia huomioidaan myös Osaavan järjestämässä seuraavassa perusopetusfoorumissa, joka kokoaa laajasti Porin ja muiden Osaava-kuntien opettajie yhteen. Mikäli mainitut hankehaut onnistuvat tai rahoitus saadaan muutoin varmistettua, voitaisiin laajemmin koko perusopetuksen opettajakuntaan kohdistettu koulutuskokonaisuus järjestää lukuvuonna 2022-2023.

Koronapandemian vaikutukset saattavat lisätä mielenterveyteen liittyvien palveluiden tarvetta. Opetuksen ja välittävän toimintakulttuurin kehittäminen, henkilökunnan osaamisen vahvistaminen sekä riittävä aikuisten määrä (opettajat, ohjaajat, koulukuraattorit, koulupsykologit ja muut ammattihenkilöt) ovat edellytys sille, että valtuustoaloitteen tärkeään sisältöön kyetään jatkossakin vastaamaan.

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Sivistyslautakunta antaa oheisen lausunnon kaupunginhallitukselle.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Kaupunginvaltuusto, § 46, 01.03.2021
Sivistyslautakunta, § 101, 13.04.2021

§ 101

**Sivistyslautakunnan lausunto valtuustoaloitteeseen, Etelä-Karjalan malli käyttöön
lainvastaisiin tekoihin puuttumiseksi kouluissa**

PRIDno-2021-983

Kaupunginvaltuusto, 01.03.2021, § 46

Kokoomuksen Porin valtuustoryhmä jätti kokouksessa puheenjohtajalle seuraavan valtuustoaloitteen:

Porin kaupungin pitäisi olla maailman paras kasvupaikka lapselle. Kaikille se ei sitä valitettavasti vielä ole. Kiusaaminen on sitkeä ongelma, joka pesii edelleen yhteiskunnassamme ja kouluissa.

Kuten moni muukin ilmiö, myös kiusaaminen muuttaa jatkuvasti muotoaan ja löytää uusia tilaisuuksia. Meidän on päättäväisesti kamppailtava kiusaamista vastaan, sillä pahimmillaan kiusaaminen voi jättää koko elämän mittaisia, syviä vaurioita. On muistettava, että kiusaaminen jättää myös kiusaajaan jälkensä.

Kiusaaminen kehittyy, ja siksi myös kiusaamisen ehkäisyn ja kiusaamistilanteiden hoitamisen on kehityttävä. Kiusaamisen ehkäisyyn on vuosia haettu malleja, joista osa toimii paremmin, osa huonommin. Yhtä patenttiratkaisua ei ole, mutta kun toimiva malli löytyy, se kannattaa monistaa.

Etelä-Karjalassa on saavutettu hyviä tuloksia uudesta mallista lainvastaisiin tekoihin puuttumiseksi. Malli tarkoittaa tiivistettynä sitä, että jos alle 15-vuotias lapsi tekee koulussa lainvastaisen teon, asiasta tehdään rikosilmoitus. Tekijä ohjataan keskusteluryhmään, jossa on tekijän ja uhrin lisäksi mukana keskustelemassa molempien huoltajat, poliisi sekä nuorten oikeusedustaja.

Etelä-Karjalassa on laadittu koko maakuntaan yhteinen ohjeistus, jonka mukaisesti lainvastaisiin tekoihin puututaan. Ohjeistuksessa on laadittu tapauskohtaisia ohjeita eri kiusaamistilanteisiin. Ohjeistuksen ydin on siinä, että se tuo yhteiset selkeästi kirjatut ja riittävän vakavat toimintatavat kiusaamiseen puuttumiseksi.

Etelä-Karjalan ohjeistus löytyy yksityiskohtaisemmin täältä: <https://www.lappeenranta.fi/loader.aspx?id=b1edcd6a-2ab0-40cb-b1da-102a47f11dae>

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Porissa laaditaan yhteistyössä poliisin ja muiden viranomaisten kanssa vastaava ohjeistus, jotta lainvastaiseen toimintaan puuttumiseksi on nykyistä selkeämmät ja suoraviivaiset ohjeet sekä yhteiset toimintamallit.

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää lähettää valtuustoaloitteen kaupunginhallitukselle kaupunginvaltuuston päätösten toimeenpanon yhteydessä käsiteltäväksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistyslautakunta, 13.04.2021, § 101

Valmistelija / lisätiedot:

Taneli Tiirikainen

taneli.tiirikainen@pori.fi

yksikön päällikkö, opetusyksikkö

Kaupunginhallitus on pyytänyt sivistyslautakunnalta lausuntoa Kokoomuksen valtuustoryhmän aloitteeseen "Etelä-Karjalan malli käyttöön lainvastaisiin tekoihin puuttumiseksi kouluissa". Tässä sivistystoimialan vastauksessa asiaa käsitellään eri näkökulmin varsin laajasti, sillä ilmiö – kiusaaminen, väkivalta ja muut laittomat teot – taustoineen ja yhteyksineen on monimuotoinen, eikä sen ratkaisemiseksi ole yhtä ja toimivaa tapaa. Lopuksi esitetään ratkaisu, miten aloitteen mukaiseen esitykseen vastataan.

Kiusaaminen ja väkivalta ovat olleet kuluvan lukuvuoden aikana paljon julkisuudessa. Valtuustoaloite ottaa siis kantaa ajankohtaiseen asiaan. Kouluterveyskyselyn tilastojen valossa kiusaaminen on vähentynyt, ja myös väkivalta on pienehkö ilmiö. Toisaalta kiusaaminen on saanut uusia muotoja, ja esimerkiksi sosiaalisessa mediassa tapahtuva kiusaaminen ja rikokset, kuten seksuaalinen ahdistelu, ovat yleistyneet. Sosiaalisen median alustoilla on yleistynyt lasten ja nuorten keskinäinen kiusaaminen. Voidaan olettaa, että keskinäinen kiusaaminen liittyy muuhun kiusaamiseen. Seksuaalinen ahdistelu puolestaan on tavallisimmin aikuisten lapsiin ja nuoriin kohdistamaa.

Yksikin tapaus on liikaa, joten asian eteen työskenteleminen on erittäin tärkeää. Asia on huomioitu muun muassa Porin kaupungin Talousarvio 2021 ja taloussuunnitelma 2021-2023 -asiakirjassa (Kaupunginvaltuusto 14.12.2020), jossa perusopetuksen osalta yhtenä tavoitteena mainitaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääntyminen ja mittareina sekä kouluterveyskyselyn kiusaamiseen liittyvien tunnuslukujen paraneva trendi että koulujen lukuvuosisuunnitelmiin sisältyvän tilasto-osion koulukiusaamistapausten määrän laskeva trendi.

Opetusyksikön vuositavoitteissa (Sivistyslautakunta 19.1.2021) yhtenä kokonaisuutena on hyvinvoinnin ja koulupolun turvallisuuden edistäminen. Yhtenä toimenpiteenä on saada valmiiksi vuonna 2019 aloitettu työ porilaisten lasten ja nuorten turvataitojen opetuksen kehittämiseksi. Kehittäminen on osa Turvallinen ja kriisinkestävä Pori -suunnitelmaa, jossa turvataidot kuitenkin muodostavat oman kokonaisuuden. Tavoitteena on "opillistaa" turvataidot ja näin varmistaa, että porilaisten lasten ja nuorten tietämys ja resilienssi vahvistuvat. Turvataitokokonaisuuden yksi osa-alueista käsittelee henkilön omaa kykyä suojata itseään ja tukea toista. Tämä kokonaisuus koostuu seuraavista osa-alueista: tunne- ja vuorovaikutustaidot, itsetunto ja hyvinvointi, demokratiakasvatus – oikeudet – velvollisuudet, osallisuus ja arjen hallinta, voimavarat ja mielenterveys. Jokaiselle osa-alueelle on suunniteltu kasvun ja kehityksen mukainen käsittelykohta tai -kohdat vuosiluokittain eteneväksi. Porilaisten lasten ja nuorten turvataitokokonaisuudella pyritään siihen, että opetus olisi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

mahdollisimman yhtenäistä ja tavoitvaisi kaikki ikäluokat. Kouluilta on kevätlukukauden aikana kerätty tietoja siitä, millaisia asioita käsitellään systemaattisesti osana opetusta. Näyttäisi siltä, että juuri häirintä, kiusaaminen ja väkivalta ovat turvataidoista eniten ja vahvimmin käsitelty aihe kouluissa.

Lasten ja nuorten välinen väkivalta on vakava ilmiö. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan väkivalta liittyy yhä useammin nuorten huumeiden käyttöön ja sen lieveilmiöihin. Digitaaliset alustat ovat puolestaan mahdollistaneet alakulttuureja, jossa väkivaltatekoja taltioidaan ja videoita jaetaan. Valvomattomat ympäristöt ovat väkivallan kannalta riskialttiita paikkoja. Korona on kärjistänyt tilannetta. THL:n mukaan väkivallalla on yhteiskunnallisia syitä (esim. lapsiperheköyhyys), yksilöllisiä syitä (esim. päihteiden käyttö) ja juurisyitä (esim. traumatausta). Usein ongelmat ovat kehämäisiä ja syntyvät suhteissa sekä verkostoissa. On selvä asia, ettei koulu voi selvittää ja ratkaista väkivaltatilanteita, vaan asia kuuluu poliisille ja sosiaaliviranomaisille. Ilmiöt kuitenkin kytkettyvät kouluun, jolla on tärkeä rooli asioiden ennaltaehkäisemisessä, tunnistamisessa ja jälkihoidossa. Olennaista on nuorten toimijuuden, turvallisuuden ja positiivisen minäkuvan vahvistaminen. Tässä työssä koululla on keskeinen rooli. Tilanteet tulee ratkaista suhteiden ja verkostojen tuella.

Oppilaan oikeuksista ja velvollisuuksista peruskoulussa säädetään muun muassa perustuslaissa, perusopetuslaissa sekä oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa sekä lapsen oikeuksien sopimuksessa. Jokaisella oppilaalla on oikeus mm. koskemattomuuteen ja turvallisuuteen, yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun sekä turvalliseen opiskelu-ympäristöön. Jokaisella oppilaalla on toisaalta velvollisuus suorittaa tehtävänsä tunnollisesti ja käyttäytyä asiallisesti.

Koulujen turvallisuuteen liittyy sekä fyysisen, psyykkisen että sosiaalisen ja pedagogisen turvallisuuden ulottuvuudet. Kouluissa oikeuksien ja velvollisuuksien toteutumista toteutetaan monin eri tavoin. Keskeinen toimintaa ohjaava asiakirja on opetussuunnitelma. Sen arvoperusta ja toimintakulttuurin periaatteet luovat perustan turvallisuudelle oppimisyhteisössä eli koulussa.

Jokaisella koululla on opetussuunnitelmaan liittyvä suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Siinä kuvataan mm. kiusaamisen ehkäiseminen ja siihen puuttuminen, väkivallan ja aggressiivisen käyttäytymisen ehkäiseminen ja siihen puuttuminen, häirinnän ehkäiseminen ja siihen puuttuminen, asian käsittely yksilö-, ryhmä- ja koko yhteisön tasolla, oppilaan yksilöllinen tuki, tarvittava hoito ja jälkiseuranta sekä teon tekijän että teon kohteena olevan osalta, yhteydenottotavat kotiin ja yhteistyö huoltajan kanssa, yhteistyö viranomaisten kanssa, suunnitelmasta tiedottaminen ja koulu-yhteisön henkilöstön, oppilaiden ja huoltajien sekä yhteistyökumppanien perehdyttäminen ohjeisiin sekä suunnitelman päivittäminen, toteutumisen seuranta sekä seurantaan liittyvä kirjaaminen ja arviointi.

Kouluilla on oltava järjestyssäännöt, joilla edistetään koulun sisäistä järjestystä, opiskelun esteetöntä sujumista sekä koulu-yhteisön turvallisuutta ja viihtyisyyttä. Osana koulujen lukuvuosisuunnittelua jokainen koulu ilmoittaa, milloin on päivittänyt järjestyssäännöt ja käsitellyt ne henkilökunnan ja oppilaiden kanssa. Sama selvitys annetaan myös suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä -asiakirjan osalta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Opetusyksikkö on tutustunut Etelä-Karjalan malliin koulutuksen yhteydessä syyslukukaudella 2021. Asiaa on esitelty opetusyksikön hallinnossa sekä perusopetuksen rehtorikokouksessa. Keskustelun perusteella malli on jo osalle kouluista tuttu, ja sitä on käytetty apuna joidenkin tilanteiden selvittelyissä.

Opetusyksikkö on jo aiemmin alkanut suunnitella kiusaamisteemaista koulutusta rehtoreille. Syksyllä 2021 toteutetaan Osaava Satakunta -verkoston kautta kaksiosainen koulutus. Ensimmäisen osion kaavailtuja teemoja ovat turvallinen opiskeluympäristö eri ulottuvuuksineen, epäasiallinen käytös ja pehmeät toimenpiteet, koulukiusatun pahoinvointi, rehtorin ja opettajan toimintavelvollisuus ja -keinot, rikoslaki ja koulukiusaaminen sekä, kiusaaja ja kiusattu rikosprosessissa. Toisessa osiossa esitellään ja keskustellaan eri toimijoiden hyvistä käytänteistä, kuten koulujen kiusaamismalleista, vertaissovittelusta, sovittelutoimiston palveluista ja ankkuri-toiminnan roolista. Koulutus siis antaa rehtoreille valmiuksia omien yksiköidensä kiusaamisen, väkivallan ja muun laittoman toiminnan ehkäisevään työhön sekä mahdollisten tilanteiden selvittämiseen vastuunjakokysymyksineen.

Erilaisia suunnitelmia ja asiakirjoja on jo paljon. Oleellista on, että niiden linjaukset ovat selvillä sekä koulujen henkilökunnalle, oppilaille ja huoltajille. Tätä asiaa korostetaan rehtoreille ennen lukuvuoden 2021-2022 aloittamista. Suunnitelmien eläväksi tekemisen kannalta on keskeistä, että kouluissa on riittävä määrä ammattitaitoista opetus-, ohjaus- ja oppilashuoltohenkilöstöä, ja että he toimivat yhdessä oppilaiden ja huoltajien kanssa taatakseen laadukkaan opetuksen ja oppilaiden hyvinvoinnin. Koulu ei ole muusta elämästä irrallaan oleva saareke, joten koulu ei myöskään voi monia asioita ratkaista tai hoitaa yksin. Oleellista on kuitenkin se, että nuorten ja lasten tekemiin laittomiin tekoihin puututaan heti, jolloin kenties orastava rikoskierre saadaan poikki.

Keskustelu eri toimijoiden välillä rajanvedosta ja työnjaosta on tärkeää. Opetusyksikkö näkee ankkuri-toiminnan edelleen kehittämisen keskeisenä keinona ehkäistä kiusaamista, väkivaltaa ja muuta laitonta toimintaa sekä puuttua siihen. Toiminnasta on hyviä kokemuksia, ja ankkuri-tiimin sekä koulujen yhteydenpito tapahtuu jo nyt matalalla kynnyksellä. Ankkuri-toiminnan tarkoituksena on puuttua varhaisessa vaiheessa lasten ja nuorten rikollisuuteen sekä lähisuhdeväkivaltaan sekä tehdä ehkäisevää työtä näillä saroilla. Ankkuri-malli perustuu moniviranomaisyhteistyöhön, jossa eri viranomaiset työskentelevät yhdessä Porin poliisiasemalla. Ankkuri-tiimi muodostuu poliisin, sosiaalityöntekijän, ohjaajan ja psykiatrisen sairaanhoitajan ryhmästä. Lounais-Suomen poliisilaitoksella on perustettu ennalta ehkäisevän työn työryhmä. Se valmistelee ja suunnittelee poliisin toiminnallista muutosta, jossa lisätään poliisin näkyvyyttä ja jalkautetaan poliisityötä lasten ja nuorten toimintaympäristöihin. Ankkuri-toiminta kytkeytyy osaksi tätä toimintoa.

Hyvä esimerkki toimivasta moniammatillisesta yhteistyöstä ovat valomerkki-keskustelut, joita Porissa on käyty jo vuosia. Valomerkki-keskusteluun ohjataan alaikäisiä, jotka ovat ensimmäistä kertaa päihteiden käyttäjiä tai päihteiden hallussapidon vuoksi tekemisissä poliisin, terveydenhuollon, koulun tai muiden viranomaisten kanssa, eivätkä ole lastensuojelun asiakkaita.

Joissakin kunnissa toimii nuorten oikeusedustaja. Tällainen toimintamalli voisi olla hyvä tilanteissa, joissa lainvastainen teon tekijä on ensikertalainen tai hyvin nuori.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Oikeusedustajan tehtävänä on auttaa alle 18-vuotiasta lasta tai nuorta sekä heidän perhettään silloin, kun lapsi on lähtenyt rikoksen tielle. Toiminta voisi sopia esimerkiksi osaksi Ankkuri-toimintaa.

Opetusyksikkö tuo valtuustoaloitteen mukaisen teeman käsittelyyn Porin lasten ja nuorten hyvinvointityön ohjausryhmään. Siellä on moniammatillinen edustus mm. sivistystoimialalta (varhaiskasvatus, opetus, liikunta- ja nuorisotyö sekä kulttuuri, oppilas- ja opiskeluhuolto), perusturvasta (lastensuojelu, psykososiaaliset palvelut ja opiskeluterveydenhuolto), yksityisistä kouluista, kolmannelta sektorilta ja ankkuri-tiimistä. Ryhmä aloittaa syksyllä lakisääteisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman päivittämisen, ja tässä työssä Etelä-Karjalan mallin hyödyntäminen on järkevää. Näin toteutuu valtuustoaloitteen mukainen esitys, että Porissa laaditaan yhteistyössä poliisin ja muiden viranomaisten kanssa ohjeistus, jotta lainvastaiseen toimintaan puuttumiseksi on nykyistä selkeämmät ja suoraviivaiset ohjeet sekä yhteiset toimintamallit.

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Sivistyslautakunta antaa oheisen lausunnon kaupunginhallitukselle.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Kaupunginhallitus/Tarja Koskela

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto, § 18,09.03.2021
Sivistyslautakunta, § 102, 13.04.2021

§ 102

Sivistyslautakunnan lausunto, Kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoimen joukkoliikenteen reitit, aikataulut ja kustannusarviot keväällä 2021

PRIDno-2021-961

Joukkoliikennejaosto, 09.03.2021, § 18

Valmistelijat / lisätiedot:

Merika Lanne

merika.lanne@pori.fi

Liitteet

1 Kylien ja harvaan asuttujen alueiden nykyisen joukkoliikenteen kustannusarvio, joukkoliikennejaosto 9.3.2021, Ramboll Oy

Joukkoliikennejaosto päätti kokouksessaan 9.2.2021 § 5, että "linjastolla varmistetaan asiointi- ja työssäkäyntiliikenteen sekä vaihtoyhteyksien turvaaminen myös reuna-alueilta huomioiden lisäksi liikkumismahdollisuudet niiden oppilaiden ja opiskelijoiden osalta, jotka eivät ole oikeutettuja maksuttomaan koulukuljetukseen... Aloitetaan neuvottelut sivistystoimialan kanssa avointa joukkoliikennettä hyödyntävien koulukuljetusten aikatauluista ja maksuperusteista niin, että tavoitteena on koulukyytijärjestelyjen todellisten kustannuksien korvaaminen joukkoliikenneviranomaiselle sekä mahdollisimman sujuva avoimen joukkoliikenteen toteutus." Käytännössä päätös tarkoitti, että kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoimen joukkoliikenteen nykyinen palvelutaso oli selvitettävä ja kustannukset laskettava samalla menetelmällä, kuin mitä linjastosuunnitelmassa oli jaostolle jo esitetty kantakaupungin, Meri-Porin, Ulvilan ja Noormarkun suunnan liikenteistä.

Ramboll Oy:ltä saatiin nopealla aikataululla puitesopimuksen mukaisesti hankittu selvitys, jossa nykytarjonnan mukaiselle liikenteelle (linjat 7, 27, 60, 62, 63, 64, 69 ja 99) laskettiin vuosikustannukset soveltaen samaa laskentatapaa kuin paikallisliikenteessä. Linjan 7 osalta molemmat päät eroteltiin kustannusten osalta omiksi kokonaisuuksiksi. Linjojen 5 ja 95 kohdalla arvioitiin myös suljetun tilausajon ja avoimeen joukkoliikenteeseen yhdistämisen kustannuseroa ja tarkoituksenmukaisuutta. Kartanon ja Harmaalinnan koululaisten kuljetukset Väinölän alakoululle ovat mukana kustannuslaskennassa, koska ne jäävät pois Ulvila-Pori -yhteysvälin liikenteestä uudessa linjastosuunnitelmassa.

Ramboll Oy:n selvityksen kohteena olevat liikenteet, kustannuslaskennan yhteenveto ja näiden perusteella tehdyt johtopäätökset ovat esityslistan liitteenä. Erilaisilla toteutusvaihtoehdoilla huomioituna kustannuslaskennassa päädyttiin haarukoimaan nykyinen avoimen joukkoliikenteen palvelutaso noin 1 421 000 - 1 706 000 euroon vuositasona.

Joukkoliikenteelle osoitettujen määrärahojen rajallisuuden takia nykyistä palvelutasoa kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoimessa joukkoliikenteessä ei kyetä säilyttämään pelkästään elinvoima- ja ympäristötoimialan määrärahojen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

puitteissa. Ramboll Oy tunnisti selvityksessä säästömahdollisuuksia, mutta suuri kysymys on, millaista palvelutasoa kylien ja harvaan asuttujen alueiden asukkaille halutaan tarjota perusopetuslain mukaisten kuljetustarpeiden täyttämisen lisäksi, toisin sanoen, saadaanko koululaisille toimivimmat ja joustavat kuljetukset, jos siirrytään suljettuihin tilausajoihin.

Avoimen joukkoliikenteen palvelutason haasteet ei-koululaisille

Harvaan asuttujen alueiden asukkaat pääsevät nykyisin osin koulujen lakisääteisiä kuljetuksia varten suunnitelluilla avoimen joukkoliikenteen kuljetuksissa keskustan palvelujen ääreen, joko suorilla yhteyksillä tai vaihtamalla koulun läheisyydessä. Koska asukastiheys on pieni ja siten myös mahdollisten matkustajien määrä vähäinen, avoimen joukkoliikenteen tarjonta nojaa yhteisiin kuljetustarpeisiin perusopetuslaissa säädettyjen koulukuljetusten kanssa.

Joukkoliikenneyhteyksien nykytarjonta on hyvin erilaista eri puolella Poria. Osa avoimen joukkoliikenteen linjoista on tarjolla ympärivuotisesti ja siten mahdollistaa työmatkayhteydet, osa ajetaan kouluvuoden aikana ja tarjontaa täydennetään kesäaikaan kutsuliikenteellä. Osa yhteyksistä ajetaan vain koulupäivinä.

Kouluille ajaville ja koululaisille suunnitelluilla kuljetuksilla ei paranneta palvelujen saavutettavuutta muille harvaan asutun alueen asukkaille, jos koulujen lähipalveluja ei ole eikä koululla voi vaihtaa muuhun avoimeen joukkoliikenteeseen. Palvelutarjonta ja vaihtoyhteydet lisäävät koululaisten mukana matkustavien muiden matkaajien mahdollisuuksia hyötyä lakisääteisistä kuljetuksista, mikäli ne järjestetään avoimena joukkoliikenteenä. Jos koulu sijaitsee eri suunnalla kuin missä asukkaat työskentelevät ja asioivat, koulukuljetusten tarpeisiin suunniteltu avoin joukkoliikenne ei aidosti palvele muita asukkaita.

Koulujen loma-aikoina työmatkat ja asiointi avoimella joukkoliikenteellä vaikeutuvat, koska vuorotarjontaa ei ole. Jos vuorot toteutetaan vain 8-16 työmatkaliikennettä varten, perilläoloaika asiointia varten on kovin pitkä. Tämä jättää harvaan asutun alueen asukkaat edelleen riippuvaisiksi oman auton käyttömahdollisuudesta tai muista omakustanteisista kuljetuspalveluista.

Avoimen joukkoliikenteen tarjonnassa ei ole kyse lakiin perustuvasta subjektiivisesta oikeudesta palveluun. Joukkoliikennejaoston on huomioitava toiminnassaan pyrkimys tehokkaaseen liikenteen hankintaan ja asukkaiden yhdenvertaiseen kohteluun. Siksi kylien ja harvaan asuttujen alueiden linjaston tarkastelussa ja kustannusten hallinnassa on pohdittava ja verrattava avoimen joukkoliikenteen tarjoamista yhdenmukaisesti:

- suljettuina tilausajoina, jos liikkumisen luontainen suunta (lukio, Winnova, työpaikat) ei kulje koululle
- vain peruskoulun työpäivinä, koulun työaikojen mukaan, tai
- ympärivuotisesti arkisin klo 8-16 työajan mahdollistavana työmatkaliikenteenä ja sitä täydentävänä peruskoulun työpäivien lisävuoroina koulun työaikojen mukaan, jos alueella on ylipäättään kysyntää avoimelle joukkoliikenteelle.

Rahoituksen varmistaminen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Joukkoliikennejaosto vastaa avoimen joukkoliikenteen hankinnoista ja määrärahojensa käytöstä. Nykyisen palvelutason kattamiseen ei ole riittäviä määrärahoja, eikä suunnittelua tulevaa avointa joukkoliikennettä varten voi jatkaa, ellei tiedetä, minkäläaajuista joukkoliikennettä voidaan määrärahojen puitteissa suunnitella. Ilman määrärahalisäystä avoin joukkoliikenne päättyy 6.6.2021 kylissä ja harvaan asutuilla alueilla ainakin tilapäisesti, koska uuden hankintasopimuksen valmistelu ei ole mahdollista ilman käytettävissä olevien määrärahojen varmistamista.

Sivistystoimiala on käyttöoikeussopimuksen aikana korvannut Porin Linjat Oy:lle perusopetuslain mukaisista matkoista leimausten mukaan. Merkittävä osa kylien ja harvaan asuttujen alueiden linjaston lipputulosta on kertynyt sivistystoimialan korvauksista, ja yhtä lailla sivistystoimiala on nojautunut avoimen joukkoliikenteen tarjontaan koulukuljetusten hoitamisessa. Kuljetusten suunnitteluosaaminen, tarveharkinta ja kustannustehokkuuden kasvattaminen kuuluu siten ensisijaisesti sivistystoimialalle.

Jotta avoin joukkoliikenne voisi jatkua myös kylissä ja harvaan asutuilla alueilla, kustannusten painopisteen on siirryttävä enemmän koulukuljetustarpeiden hallitsijan riskiksi. Siksi joukkoliikennejaosto ehdottaa sivistyslautakunnalle, että kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoimesta joukkoliikenteestä tehdään kustannustenjakosopimus.

Jatkotoimet

Ramboll Oy:n selvityksessä osoitetut palvelutason epäjohtonmukaisuudet ja säästömahdollisuudet eivät toteudu suljetuissa tilausajoissa eikä avoimessa joukkoliikenteessä ilman täsmällistä lisäsuunnittelua. Ramboll Oy ehdottaa selvityksen perusteella kylien ja harvaan asutun alueen joukkoliikenteestä tutkittavaksi seuraavia asioita:

1. Oppilaskuljetusten tarpeet (suuntautuminen ja aikataulu) yhteistyössä sivistystoimialan kanssa
2. Kylien ja harvaan asuttujen alueiden linjaston ja aikataulujen toteutus, joka palvelee kustannustehokkaasti perusopetuslain mukaisten kuljetusten tarpeita (voivat olla suljettuja tilausajoja) ja on laajennettavissa muidenkin matkustajien käyttöön haluttaessa (avointa joukkoliikennettä)
3. Kantakaupungin, Meri-Poriin, Ulvilaan ja Noormarkkuun suuntautuvan ympärivuotisen linjaston täydentäminen muokkaamalla reittejä tai aikatauluja, jos näin päädytään edullisempaan lopputulokseen, eikä paikallisliikenteen säännöllisyys kärsi perusopetuslain mukaisten kuljetusten hoitamisesta

Mikäli joukkoliikennejaosto toivoo kylien ja harvaan asutun alueen avoimen joukkoliikenteen suunnittelutyön aloitettavan ennen kuin rahoitus on varmistettu, joukkoliikennejaoston on annettava ohjeistusta mm. liikennöintiajasta ja vuorovälistä.

Suunnittelusta huolimatta avoimen joukkoliikenteen ja koulukuljetusten yhdistämisestä ei ole saavutettavissa täydellistä ja kustannustehokkainta mahdollista lopputulosta, koska

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

- sivistystoimialalla on muita aiemmin kilpailutettuja suljettuja tilausajoja harvaan asutuilla alueilla perusopetuksen oppilaita varten
- joukkoliikennejaosto on sitoutunut Varsinais-Suomen ELY-keskuksen ja yhteistyökuntien kanssa avoimen joukkoliikenteen kilpailutettuihin yhteishankintoihin, joita ei nykyisin hyödynnetä perusopetuslain mukaisiin kuljetuksiin

Edellä mainituista haasteista johtuen liikennöintiratkaisua haetaan vain muutamaksi seuraavaksi kouluvuodeksi, jotta kilpailutettujen liikenteiden päättyessä ja mahdollisten palveluverkkoon vaikuttavien muiden päätösten jälkeen voidaan tarkastella kokonaisuutta uudelleen.

Ehdotus

Esittelijä: Lauri Kilkku, toimialajohtaja, elinvoima- ja ympäristötoimiala

Joukkoliikennejaosto käy evästyskeskustelua kylien ja haja-asutusalueiden avoimen joukkoliikenteen tulevaisuudesta käyttöoikeussopimuksen päätyttyä 6.6.2021.

Joukkoliikennejaosto päättää ehdottaa sivistyslautakunnalle, että kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoimesta joukkoliikenteestä tehdään kustannustenjakosopimus.

Päätös

Joukkoliikennejaosto kävi evästyskeskustelua kylien ja haja-asutusalueiden avoimen joukkoliikenteen tulevaisuudesta käyttöoikeussopimuksen päätyttyä 6.6.2021.

Joukkoliikennejaosto päätti ehdottaa sivistyslautakunnalle, että kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoimesta joukkoliikenteestä tehdään kustannustenjakosopimus.

Sivistyslautakunta, 13.04.2021, § 102

Valmistelija / lisätiedot:

Martti Kujanpää, Taneli Tiirikainen

martti.kujanpaa@pori.fi, taneli.tiirikainen@pori.fi

controller, talousyksikkö, yksikön päällikkö, opetusyksikkö

Joukkoliikennejaosto on kokouksessaan 9.3.2021 § 18 käsitellyt kylien ja harvaan asuttujen alueiden joukkoliikenteen reittejä, aikatauluja ja kustannusarvioita keväällä 2021. Joukkoliikennejaosto on päättänyt ehdottaa sivistyslautakunnalle, että kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoimesta joukkoliikenteestä tehdään kustannustenjakosopimus.

Sivistyslautakunta toteaa lausuntonaan seuraavaa:

Perusopetuksen koulukuljetukset järjestetään sivistyslautakunnan hyväksymien esi- ja perusopetuksen koulukuljetusperiaatteiden mukaisesti ensisijaisesti joukkoliikenteen vakiovuoroja käyttäen. Lisäksi avoin joukkoliikenne palvelee myös muita käyttäjiä kuin koulukuljetettavia.

Sivistyslautakunnan näkemys on, että lain edellyttämät maksuttomat koulukuljetukset muodostavat merkittävän osan kylien ja harvaan asuttujen alueiden avoimen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

joukkoliikenteen asiakaskunnasta. Sivistystoimiala maksaa jo nyt huomattavan summan näiden alueiden joukkoliikenteen asiakasmaksuista, ja kantaa siis oman kustannusvastuunsa. Joukkoliikenteen matkalippukorvauksiin käytetään vuositasolla kaikkiaan noin 430.000 euroa. Sivistyslautakunta on myös lausunnossaan 22.10.2019 § 233 todennut, että leimauskorvausten hintojen tulisi olla suuruudeltaan vastaavan kokoisten verrokkikaupunkien tasolla. Olisi tärkeää tietää, mitkä ovat kustannukset vertailukaupungeissa. Sivistyslautakunnan näkemys on, että avoimen joukkoliikenteen reitistön suunnitteluvastuu, kustannustehokkuus sekä määrärahaesitysten tekeminen kuuluu joukkoliikenneviranomaiselle. Sivistystoimiala toimii yhteistyössä joukkoliikenneviranomaisen kanssa reitistöjä suunniteltaessa. Sivistystoimialalle on erityisen tärkeää, että syksyn 2021 koulukuljetusten suunnittelua varten on viimeistään kesäkuun alussa tiedossa, aiotaanko kylien ja harvaan asuttujen alueiden linjoja lakkauttaa, ja miten avointa joukkoliikennettä voidaan hyödyntää seuraavan kouluvuoden alkaessa. Tästä syystä neuvotteluyhteys joukkoliikenneviranomaisen ja sivistystoimialan välillä on tärkeä.

Sivistyslautakunta toivoo, että kaikille avoin joukkoliikenne on jatkossakin ensisijainen tapa hoitaa koulukuljetukset myös harvaan asutuilla alueilla. Se on kustannustehokasta, ja tukee kestäväen kehityksen tavoitteita. Hyvät yhteydet eri puolille kaupunkia ovat tärkeitä yhdenvertaisuuden kannalta esimerkiksi harrastuksiin kulkemiseen liittyen. Oppivelvollisuuden laajeneminen korostaa avoimen joukkoliikenteen merkitystä toisen asteen opiskelijoiden kulkemisen osalta. Joukkoliikennejaosto on myös päätöksessään 9.2.2021 § 5 evästännyt valmistelua niin, että linjastolla varmistetaan asiointi- ja työssäkäyntiliikenteen sekä vaihtoyhteyksien turvaaminen myös reuna-alueilta huomioiden lisäksi liikkumismahdollisuudet niiden oppilaiden ja opiskelijoiden osalta, jotka eivät ole oikeutettuja maksuttomaan koulukuljetukseen.

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Sivistyslautakunta päättää antaa edellä esitetyn lausunnon joukkoliikennejaostolle.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Joukkoliikennejaosto

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Porin Vesi, liikelaitoksen johtokunta, § 18, 24.03.2021
Sivistyslautakunta, § 103, 13.04.2021

§ 103

Sivistystoimiala, kuntalaisaloitteiden raportointi 2019-2020

PRIDno-2021-170

Porin Vesi, liikelaitoksen johtokunta, 24.03.2021, § 18

Valmistelijat / lisätiedot:

Anne Peltomaa

anne.peltomaa@pori.fi

johdon assistentti

Liitteet

1 Porin Vesi, kuntalaisaloitteiden raportti 2019-2020

Kuntalain 23 pykälän mukaan kunnan asukkaalla sekä kunnassa toimivalla yhteisöllä tai säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle tulee antaa vastaus aloitteen johdosta tehdyistä toimenpiteistä.

Hallintosäännön 151 pykälän mukaan aloitteen käsittelystä vastaa se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Lisäksi kaupunginhallituksen tulee vuosittain huhtikuun loppuun mennessä esittää valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsiteltyjä. Muun toimielimen toimivaltaan kuuluvista aloitteista tulee antaa tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimielin voi samalla, päättää mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä.

Toimialan vastuulle kuuluneiden kuntalaisaloitteiden käsittelystä on koottu liitteenä oleva raportti vuosien 2019-2020 kuntalaisaloitteista ja niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä.

Ehdotus

Esittelijä: Ilkka Mikkola, johtaja, Porin Vesi

Porin Vesi liikelaitoksen johtokunta päättää

- että, sen toimivaltaan kuuluvista kuntalaisaloitteista tulee toimittaa selvitys edelliseltä vuodelta kunkin vuoden helmikuun loppuun mennessä.
- merkitä tiedoksi vuosien 2019-2020 toimivaltaansa kuuluneet kuntalaisaloitteet ja niiden johdosta tehdyt toimenpiteet.
- raportoitujen kuntalaisaloitteiden osalta, mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Valmistelija / lisätiedot:

Johanna Jokelainen

johanna.jokelainen@pori.fi

yksikön päällikkö, yhteiset palvelut -yksikkö

Liitteet

1 Sivistystoimiala, kuntalaisaloitteiden raportti 2019-2020

Kuntalain 23 §:n mukaan kunnan asukkaalla sekä kunnassa toimivalla yhteisöllä tai säätiöllä on oikeus tehdä aloitteita kunnan toimintaa koskevissa asioissa. Aloitteen tekijälle tulee antaa vastaus aloitteen johdosta tehdyistä toimenpiteistä.

Hallintosäännön 151 §:n mukaan aloitteen käsittelystä vastaa se kaupungin viranomainen, jolla on toimivalta tehdä päätöksiä aloitteen tarkoittamassa asiassa. Lisäksi kaupunginhallituksen tulee vuosittain huhtikuun loppuun mennessä esittää valtuustolle luettelo sen toimivaltaan kuuluvista aloitteista ja niiden perusteella suoritetuista toimenpiteistä. Valtuusto voi samalla päättää, mitkä aloitteista on loppuun käsiteltyjä. Muun toimielimen toimivaltaan kuuluvista aloitteista tulee antaa tieto toimielimelle niiden päättämällä tavalla. Toimielin voi samalla, päättää mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä.

Toimialan vastuulle kuuluneiden kuntalaisaloitteiden käsittelystä on koottu liitteenä oleva raportti vuosien 2019-2020 kuntalaisaloitteista ja niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä.

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Sivistyslautakunta päättää

- että, sen toimivaltaan kuuluvista kuntalaisaloitteista tulee toimittaa selvitys edelliseltä vuodelta kunkin vuoden helmikuun loppuun mennessä.
- merkitä tiedoksi vuosien 2019-2020 toimivaltaansa kuuluneet kuntalaisaloitteet ja niiden johdosta tehdyt toimenpiteet.
- raportoitujen kuntalaisaloitteiden osalta, mitkä aloitteista ovat loppuun käsiteltyjä.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin ja todettiin kuntalaisaloitteet loppuun käsitellyiksi.

Tiedoksi

Konsernipalveluiden asiakirjahallinnon vastuuhenkilö

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 104

Sivistystoimialan erilliskuljetussopimusten optiovuoden käyttöönotto

PRIDno-2021-1640

Valmistelija / lisätiedot:

Kai Leppimäki

kai.leppimaki@pori.fi

Porin kaupungin sivistyslautakunta on tehnyt hankintapäätökset varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen erilliskuljetuksista 9.4.2019 § 60 – 76. Hankintaan sisältyy kaksi optiovuotta vuosi kerrallaan.

Kilpailutuksella saatiin merkittäviä kustannussäästöjä, vaikka sivistystoimialan erilliskuljetusten hintataso oli jo aikaisemmin vertailukaupunkeihin nähden edullinen. Palveluntuottajat ovat hoitaneet kuljetukset vaaditulla tavalla ja käytettävä kalusto on kaikilta osin vastannut laatuvaatimuksia. Kaikkien kohteiden kuljetustarpeet jatkuvat myös ensi lukuvuoden aikana, joten on perusteltua ottaa käyttöön toinen optiovuosi.

Palveluntuottaja ja sopimuskohteiden (tarjouspyyntö 2019) numerot:

- Porin UlaTaksi Oy, kohteet: 1 ja 11
- Top Liikenne, kohteet 2,3,4,5,6,7,8,12,13,14,16,17
- Lyttilän Liikenne Oy, kohde 9
- Taksi Jukka Lähteenmäki, kohde 10
- A. Lamminmäki Oy, kohde 15

Ensimmäiselle optiovuodelle palveluntuottajat eivät esittäneet hintojen korotuksia. Palveluntuottajat eivät kuljetussuunnittelijan tiedusteltua asiaa esitä hinnankorotuksia myöskään jälkimmäiselle optiovuodelle, joten option käyttämistä voidaan pitää taloudellisestikin hyvänä ratkaisuna.

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Sivistyslautakunta päättää, että Porin kaupunki käyttää erilliskuljetussopimuksia koskevan option tarjouspyynnön 2019 kohdenumeroittain esityksessä mainittujen palveluntuottajien kanssa. Hinnat ovat alkuperäiset ja kiinteät koko sopimuskauden 2021 – 2022 aikana.

Kokouskäsitely

Merkitään, että Laura Pullinen oli poissa kokouksesta 17:41-17.43.

Merkitään, että Helvi Walli poistui esteellisenä (asianosaisjävi) tämän asiakohdan käsittelyn ajaksi 17.41-17.43.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esteellisyys

Helvi Walli

Tiedoksi

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Porin Ula-Taksi Oy, Top Liikenne, Lyttylän Liikenne Oy, Taksi Jukka Lähteenmäki, A.
Lamminmäki Oy, hankintapalvelut

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 105

Perusopetuksen lehtori (kemia ja fysiikka), I sijoituspaikka Länsi-Porin koulu

PRIDno-2021-1618

Valmistelija / lisätiedot:

Taneli Tiirikainen

taneli.tiirikainen@pori.fi

yksikön päällikkö, opetusyksikkö

Liitteet

1 Perusopetuksen lehtori kemia ja fysiikka, hakijayhteenveto (PORI-03-20-21)
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24

Kaupunginhallitus valtuutti Sivistystoimialan kokouksessaan 15.2.2021 § 117 aloittamaan valintaprosessin Perusopetuksen lehtorin (kemia ja fysiikka) (2167) viran, I sijoituspaikka Länsi-Porin koulu (PORI 03-20-21) täyttämiseksi 9.8.2021 lukien toistaiseksi voimassa olevana.

Täytettävä virka on julistettu haettavaksi Kuntarekry.fi ja mol.fi:ssä. Haku aika virkaan oli 17.2.-4.3.2021 Kelpoisuusvaatimuksena oli asetus opetushenkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 986/1998. Määräaikaan mennessä tulleista hakemuksista on laadittu luettelo, joka on liitteenä. Virkaa haki 8 hakijaa, joista kelpoisia oli 5. Virkaan haastateltiin 3 hakijaa. Haastattelut pidettiin 10.3.2021 verkossa etäyhteydellä (Microsoft Teams).

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Sivistyslautakunta päättää, että koulutuksen, työkokemuksen ja haastattelussa osoitetun soveltuvuuden perusteella filosofian maisteri Hanna Lammasniemi valitaan Porin kaupungin toistaiseksi voimassa olevaan Perusopetuksen lehtorin (kemia ja fysiikka) (2167) virkaan 9.8.2021 lähtien. I sijoituspaikka on Länsi-Porin koulu.

Valitun on toimitettava hyväksyttävä lääkärintodistus terveydentilastaan sekä esitettävä nähtäväksi rikosrekisterilain 6 §:n 2 mom. tarkoitettu rikosrekisteriote 30 päivän kuluessa valintapäätöksen tiedoksi saamisesta. Virassa noudatetaan 6 kk:n koeaika.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

hakijat, HR-yksikkö / Eija Koskela, Länsi-Porin koulu

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 106

Perusopetuksen päätoiminen tuntiopettaja (biologia ja maantieto), I sijoituspaikka Länsi-Porin koulu

PRIDno-2021-1619

Valmistelija / lisätiedot:
Taneli Tiirikainen
taneli.tiirikainen@pori.fi
yksikön päällikkö, opetusyksikkö

Liitteet

1 Perusopetuksen päätoiminen tuntiopettaja biologia ja maantieto, hakijayhteenveto (PORI-03-5-21)
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24

Kaupunginhallitus valtuutti Sivistystoimialan kokouksessaan 15.2.2021 § 117 aloittamaan valintaprosessin Perusopetuksen päätoiminen tuntiopettajan (biologia ja maantieto) virkasuhteen, I sijoituspaikka Länsi-Porin koulu (PORI 03-5-21) täyttämiseksi 9.8.2021 lukien toistaiseksi voimassa olevana.

Täytettävä virka on julistettu haettavaksi Kuntarekry.fi ja mol.fi:ssä. Hakuaika virkaan oli 17.2.-4.3.2021 Kelpoisuusvaatimuksena oli asetus opetushenkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 986/1998. Määräaikaan mennessä tulleista hakemuksista on laadittu luettelo, joka on liitteenä. Virkaa haki 19 hakijaa, joista kelpoisia oli 16. Virkaan haastateltiin 3 hakijaa. Haastattelut pidettiin 12.3.2021 verkossa etäyhteydellä (Microsoft Teams).

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Sivistyslautakunta päättää, että koulutuksen, työkokemuksen ja haastattelussa osoitetun soveltuvuuden perusteella filosofian maisteri Tatu Mäenpää valitaan Porin kaupungin toistaiseksi voimassa olevaan Perusopetuksen päätoiminen tuntiopettajan (biologia ja maantieto) virkasuhteeseen 9.8.2021 lähtien. I sijoituspaikka on Länsi-Porin koulu.

Valitun on toimitettava hyväksyttävä lääkärintodistus terveydentilastaan sekä esitettävä nähtäväksi rikosrekisterilain 6 §:n 2 mom. tarkoitettu rikosrekisteriote 30 päivän kuluessa valintapäätöksen tiedoksi saamisesta. Virassa noudatetaan 6 kk:n koeaikaa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

hakijat, HR-yksikkö / Eija Koskela, Länsi-Porin koulu

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 107

Perusopetuksen tuntiopettaja (terveystieto), I sijoituspaikka Länsi-Porin koulu

PRIDno-2021-1617

Valmistelija / lisätiedot:
Taneli Tiirikainen
taneli.tiirikainen@pori.fi
yksikön päällikkö, opetusyksikkö

Liitteet

1 Perusopetuksen tuntiopettaja terveystieto, hakijayhteenveto (PORI-03-10-21)
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24

Kaupunginhallitus valtuutti Sivistystoimialan kokouksessaan 15.2.2021 § 117 aloittamaan valintaprosessin Perusopetuksen tuntiopettajan (terveystieto) virkasuhteen, I sijoituspaikka Länsi-Porin koulu (PORI 03-10-21) täyttämiseksi 9.8.2021 lukien toistaiseksi voimassa olevana.

Täytettävä virka on julistettu haettavaksi Kuntarekry.fi ja mol.fi:ssä. Hakuaika virkaan oli 17.2.-4.3.2021 Kelpoisuusvaatimuksena oli asetus opetushenkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 986/1998. Määräaikaan mennessä tulleista hakemuksista on laadittu luettelo, joka on liitteenä. Virkaa haki 18 hakijaa, joista kelpoisia oli 9. Virkaan haastateltiin 3 hakijaa. Haastattelut pidettiin 11.3.2021 verkossa etäyhteydellä (Microsoft Teams).

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Sivistyslautakunta päättää, että koulutuksen, työkokemuksen ja haastattelussa osoitetun soveltuvuuden perusteella teologian maisteri Oona-Roosa Tarvainen valitaan Porin kaupungin toistaiseksi voimassa olevaan Perusopetuksen tuntiopettajan (terveystieto) virkasuhteeseen 9.8.2021 lähtien. I sijoituspaikka on Länsi-Porin koulu.

Valitun on toimitettava hyväksyttävä lääkärintodistus terveydentilastaan sekä esitettävä nähtäväksi rikosrekisterilain 6 §:n 2 mom. tarkoitettu rikosrekisteriote 30 päivän kuluessa valintapäätöksen tiedoksi saamisesta. Virassa noudatetaan 6 kk:n koeaikaa.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

hakijat, HR-yksikkö / Eija Koskela, Länsi-Porin koulu

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 108

Päiväkodin johtaja (43525026). I sijoituspaikka Päiväkoti Söörmarkku

PRIDno-2021-1545

Valmistelija / lisätiedot:

Ritva Välimäki

ritva.valimaki@pori.fi

yksikön päällikkö, varhaiskasvatusyksikkö

Liitteet

1 Päiväkodin johtaja Söörmarkku-Koivukuja-Ahlainen, hakijayhteenveto (PORI-03-58-21)

Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 15.2.2021 § 117 myöntänyt täyttöluvan päiväkodin johtajan virkaan (PORI 2-32-21). Viran I sijoituspaikka on Päiväkoti Söörmarkku. Virantoimitusvelvollisuuteen sisältyvät myös päiväkotien Ahlainen ja Koivukuja johtajuudet.

Täytettävä virka on julistettu haettavaksi Kuntarekry.fi ja mol.fi:ssä. Hakuaika virkaan oli 26.2.-17.3.2021. Päiväkodin johtajan viran kelpoisuusehtona on varhaiskasvatuslain 31 §:n mukainen kelpoisuus. Siirtymäsäännökset ovat saman lain 75 §:ssä.

Määräaikaan mennessä tulleista hakemuksista on laadittu luettelo, joka on pykälän liitteenä. Virkaa haki 5 hakijaa, joista kelpoisia oli 4. Haastattelut pidettiin 6.4.2021 verkossa etäyhteydellä (Microsoft Teams). Virkaan haastateltiin 4 hakijaa. Haastattelut pidettiin yksilöhaastatteluina. Haastattelijoina toimivat sivistyslautakunnan puheenjohtaja Pirjo Mäki, sivistyslautakunnan jäsenet Sinikka Alenius ja Laura Pullinen, palveluvastaava Tytti Männistö, varhaiskasvatusyksikön päällikkö Ritva Välimäki ja suunnittelija Kristiina Österlund.

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Sivistyslautakunta päättää, että koulutuksen, työkokemuksen ja haastattelussa osoitetun soveltuvuuden perusteella lastentarhanopettaja Anne Lahtinen valitaan Porin kaupungin toistaiseksi voimassa olevaan päiväkodin johtajan virkaan 1.8.2021 lähtien, I sijoituspaikka on Päiväkoti Söörmarkku. Tehtävään sisältyy myös Päiväkotien Ahlainen ja Koivukuja johtajuus.

Valitun on toimitettava hyväksyttävä lääkärintodistus terveydentilastaan sekä esitettävä nähtäväksi rikosrekisterilain 6 §:n 2 mom. tarkoitettu rikosrekisteriote 30 päivän kuluessa valintapäätöksen tiedoksi saamisesta.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

Hakijat, HR-yksikkö/Eija Hakala, Päiväkodit Ahlainen, Koivukuja ja Söörmarkku

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 109

Päiväkodin johtaja (43525016), I sijoituspaikka Päiväkoti Lounatuuli

PRIDno-2021-1544

Valmistelija / lisätiedot:

Ritva Välimäki

ritva.valimaki@pori.fi

yksikön päällikkö, varhaiskasvatusyksikkö

Liitteet

1 Päiväkodin johtaja, Päiväkoti Lounatuuli, hakijayhteenveto (PORI-03-32-21)
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 15.2.2021 § 117 myöntänyt täyttöluvan päiväkodin johtajan virkaan (PORI 2-32-21). Viran I sijoituspaikka on Päiväkoti Lounatuuli.

Täytettävä virka on julistettu haettavaksi Kuntarekry.fi ja mol.fi:ssä. Hakuaika virkaan oli 26.2.-17.3.2021. Päiväkodin johtajan viran kelpoisuusehtona on varhaiskasvatuslain 31 §:n mukainen kelpoisuus. Siirtymäsäännökset ovat saman lain 75 §:ssä.

Määräaikaan mennessä tulleista hakemuksista on laadittu luettelo, joka on pykälän liitteenä. Virkaa haki 5 hakijaa, joista kelpoisia oli 5. Haastattelut pidettiin 6.4.2021 verkossa etäyhteydellä (Microsoft Teams). Virkaan haastateltiin 5 hakijaa. Haastattelut pidettiin yksilöhaastatteluina. Haastattelijoina toimivat sivistyslautakunnan puheenjohtaja Pirjo Mäki, sivistyslautakunnan jäsenet Sinikka Alenius ja Laura Pullinen, palveluvastaava Tytti Männistö, varhaiskasvatusyksikön päällikkö Ritva Välimäki ja suunnittelija Kristiina Österlund.

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Sivistyslautakunta päättää, että koulutuksen, työkokemuksen ja haastattelussa osoitetun soveltuvuuden perusteella kasvatustieteen filosofian kandidaatti, erityisopettaja Marjo Ansaharju valitaan Porin kaupungin toistaiseksi voimassa olevaan päiväkodin johtajan virkaan 1.8.2021 lähtien, I sijoituspaikka on Päiväkoti Lounatuuli.

Valitun on toimitettava hyväksyttävä lääkärintodistus terveydentilastaan sekä esitettävä nähtäväksi rikosrekisterilain 6 §:n 2 mom. tarkoitettu rikosrekisteriote 30 päivän kuluessa valintapäätöksen tiedoksi saamisesta.

Kokouskäsitely

Esittelijä muutti päätösehdotustaan seuraavasti: Sivistyslautakunta päättää, että koulutuksen, työkokemuksen ja haastattelussa osoitetun soveltuvuuden perusteella

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

kasvatustieteen kandidaatti, erityisopettaja Marjo Ansaharju valitaan Porin kaupungin toistaiseksi voimassa olevaan päiväkodin johtajan virkaan 1.8.2021 lähtien, I sijoituspaikka on Päiväkoti Lounatuuli.

Valitun on toimitettava hyväksyttävä lääkärintodistus terveydentilastaan sekä esitettävä nähtäväksi rikosrekisterilain 6 §:n 2 mom. tarkoitettu rikosrekisteriote 30 päivän kuluessa valintapäätöksen tiedoksi saamisesta.

Päätös

Muutettu päätösehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi

hakijat, HR-yksikkö/Eija Koskela, Päiväkoti Lounatuuli

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 110

Tiedoksi merkittävät asiat

Controller Martti Kujanpää pitää talouskatsauksen.

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 111

Tiedoksi merkittävät viranhaltijapäätökset

Toimielimelle ovat saapuneet seuraavat viranhaltijapäätökset.

Yksikön päällikkö, opetusyksikkö

Henkilöstöpäätös:

§ 31 Virkavapauden myöntäminen, 29.03.2021

Yleinen viranhaltijapäätös:

§ 32 Tutkimuslupa myöntäminen, 30.03.2021

§ 38 Tutkimuslupa väitöskirjatutkimusta varten, 01.04.2021

§ 39 Tutkimuslupa myöntäminen, 06.04.2021

Yksikön päällikkö, yhteiset palvelut, sivistystoimiala

Henkilöstöpäätös:

§ 7 Sivutoimi-ilmoitus, Sanna Suominen, 01.04.2021

§ 8 Vuosisidonnaisen lisän takautuva maksaminen, 07.04.2021

§ 9 Vuosisidonnaisen lisän takautuva maksaminen, 07.04.2021

§ 10 Vuosisidonnaisen lisän takautuva maksaminen, 07.04.2021

Ehdotus

Esittelijä: Esa Kohtamäki, toimialajohtaja, sivistystoimiala

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§95, §96, §97, §99, §100, §101, §102, §103, §104, §110, §111

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei kuntalain 136 §:n perusteella saa tehdä oikaisuvaatimusta tai kunnallisvalitusta.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Oikaisuvaatimus

§98, §105, §106, §107, §108, §109

Oikaisuvaatimusohje

Oikeus oikaisuvaatimuksen tekemiseen

Päätökseen tyytymätön voi tehdä oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa, sekä Porin kaupungin jäsen.

Päätöksen tiedoksianto ja oikaisuvaatimusaika

Valtuuston, kunnanhallituksen ja lautakunnan sekä kuntayhtymän kuntalain 58 §:n 1 momentissa tarkoitetun toimielimen pöytäkirja tai viranhaltijapäätös siihen liitettyine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua pöytäkirjanotteen lähettämisestä kirjeellä tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai kolmantena päivänä pöytäkirjaotteen lähettämisestä asianomaisen suostumuksella sähköisenä viestinä. Kunnan jäsenen ja kuntalain 137 §:n 2 momentissa tarkoitetun kunnan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti päätöksen tehneelle toimielimelle tai viranhaltijapäätöksen osalta toimielimelle, jonka alaisuudessa viranhaltija toimii. Oikaisuvaatimuskirjelmässä on ilmoitettava päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan.

Oikaisuvaatimuskirjelmä on allekirjoitettava.

Oikaisuvaatimuksen käsittelemiseksi kirjelmässä on ilmoitettava vaatimuksen tekijän nimi ja postiosoite, johon asiaa koskevat ilmoitukset vaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa.

Oikaisuvaatimuksen perille toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa osoitteeseen:

Porin kaupungin kirjaamo
PL 121
28101 PORI

Käyntiosoite: Otavankatu 5 A, 3 krs.

Vaihde: (02) 621 1100

Kirjaamo: (02) 623 4470

Faksi: (02) 634 9417

Sähköposti: kirjaamo@pori.fi